

**Augustini Barbosae ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Tertivs Et Quartvs Decretalivm Libri continentur

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Clericis non residentibus in Ecclesia, vel Præbenda. Tit. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95279](#)

26 Collectanea Doct.in lib.III.Decretal.

n.45. Valasc. conf. 131.n.3. Nau. conf. 23. de Regul. Parl. lib. 1. verum quorid. c. 3. §. 1. n. 19. Bobadil. in sua politica, lib. 2.c. 18. n. 264. Gatier. de gabellis, q. 95. a. n. 13.

S V M M A R I V M .

- 1 Clericus in minoribus militans non est cogendus deferre Tonsuram, vel habitum Clericalem.
- 2 Clericus dicitur recedere à statu Ordinis, & ad seculum reverteri, si in minoribus constitutus efficiatur miles.
- 3 Clericus in minoribus statim ac declaratur miles, videtur ipso facto beneficio renuntiare, quoniam deposito cingulo militari iterum vestes Clericales reassumat.
- 4 Pensiones in titulum vti Clerico assignatae per militiam remanent extinctae.

C A P. Vt consolationi. X. & vlt.

Clericus in minoribus si militanterit, non est cogendus deferre Tonsuram, vel habitum Clericalem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Anch. Henric. Bur. Panorm. Bald. Ioan. à Capistrano, Viu. in ratione libri 3. iuris Pontif. pag. 28. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 265. remissio Ximen. in concord. p. 1. Ex hoc text. colligunt Doctores Clericum dici recedere à statu Ordinis, & ad seculum reverteri, si in minoribus constitutus efficiatur miles, vt per Barbat. conf. 1. col. vlt. vers. præterea, lib. 1. Gig. de pensione q. 55. n. 2. Marc. Ant. Genus. in praxi Archiep. Neapol. c. 7. n. 4. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. p. 4. decis. 154. Carol. de Graffis de effectib. cleric. effectu 1. n. 664. Squillante de priuilegiis. Cleric. c. 7. n. 32. in fine, Ant. Ricc. de iure personarum extra gremium Ecclesiæ existent. lib. 7. c. 5. n. 9. vbi n. 12. ampliat ut Clericus miles effectus adeo dicatur à statu Ordinis alienus, vt proinde statim atque declaratur miles, videatur ipso facto beneficio renuntiare, & citat Rebuff. de nomin. q. vlt. Clar. & fin. q. 73. sub n. 6. vers. item Clericus, Paris. de resign. lib. 1. q. 1. n. 22. quibus addo Farin. fragment. trinim. p. 1. lit. C. n. 18. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gl. 14. num. quamvis postquam fuerit in marcia militum. descriptus poeniteas, & paucis post diebus, antequam sœna exerceat, deposito cingulo militari, iterum vestes Clericales reassumat, nam nihilominus dicetur à statu Ordinis recessisse, ita quod nona Clericalis habitus reassumptio ad recuperanda beneficia, quæ ante militiam obtinebat, illi non sufficiat, vt tenet Ricc. d. c. 5. m. 19. quicquid dicat Jacob. de Graffis conf. 1. sub hot. tit. prout nec sufficit ad pensiones recuperandas, nam & illa per militiam remanent extinctæ, si que sibi in titulum vti Clerico erant assignatae, Gig. q. 6. 5. Caccialup. de pension. q. 15. Ricc. d. c. 5. n. 26.

- 3 Clerici dicuntur à n. 67. quod est sors Græcæ, Latine vero hereditas.
- 4 Clericorum appellatione venient Monachi in materia favorabili, & indifferenti, secus in stricta, & oriosa.
- 5 Religiosorum appellatione in stricta disputandi ratione non comprehenduntur Clerici secularis.
- 6 Clericorum appellatione venient prelati, & in dignitate constituti in favorabilibus, secus in odiosis.
- 7 Clericorum appellatione venient quicunque eriam in minoribus constituti, nisi ex subiecta materia Sacerdotis comprehendatur.
- 8 Residential generaliter sumpta dupliciter consideratur, primò materialiter, secundò formaliter.
- 9 Residential definitur ut sit assistentia personalis vera, vel ficta, cum exercitio Ecclesiastici ministerij in proprio beneficio.

VPER hanc rubr. scripserunt Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Anch. Bur. Panormitan. Ioan. à Capistrano, Ioan. de Londris in breuiario sanctorum Canonum, fol. 173. verso, Petr. de Ranenna in compendio iuris Canonici, Martin. Mescart. in epitome Decretal. fol. 95. Dan. Venator. in analysis methodica iuris Pontif. pag. 373. Goffred. & Hostieni. in summa huius iuris Alex. Caffan. & Analt. German. in paratitlis ad quinque libros Decretal. Lancelot. in institu. Canon. Barchol. Carthag. in expos. titulorum iuris Canonici, Zypz. in analytica postremi iuris Eccles. enarrat. pag. 155. Canis. in summa iuris Canonici, Cafarelli in erotem eiusdem iuris, nouissime Ioan. Honor. lib. 3. summa in Decretal. omnes sub hac rubr.

De materia tituli vide Capr. Vezin. &c alios tomo primo communium opiniones, libro primo, titulo octavo, Camillum Borrell. in summa omnium decisionum, titulo decimo, Valerium Reginaldum in praxi fori patrimonialis, libro trigesimo, tractatu nono, à numero 49. Nicolannum Garciam de beneficiis, parte 3. cap. secundo de residential, nouissime Sanctarellum variarum resolutionum, lib. 1. q. 2. cum multis sequentibus, quem sub proximo vidi.

Clerici.] Dicuntur Clerici à n. 67. quod est sors Græcæ, Latine vero hereditas, quasi Clerici in fortem, seu hereditatem Domini sint vocati, vt per Iudorum in capite cleris viigesimo primo, distinctione, vbi citani Doctores. Juxta quod maximè conueniunt cum Monachis, qui similiter à laicis segregati, & quasi mundo mortui dicuntur, vt ex ipsa verbis etymologia deducit Eugen. Pont. in cap. placuit decimo sexto, quæf. prima, inuit cap. si Religiosus, in principio, de electione libro sexto, cap. Religiosus, de testam. eodem libro, cap. non dicatis 1. 2. quæf. prima, text. opt. in cap. duo sunt genera, eadem causa, & quæf. vbi ex eadem ratione tam vni, quam alij diuersam à laici Christianorum speciem constituant, licet omnes simul etiam laici, dummodo Christiani, sint etiam in fortem Domini vocati, & generali vocabulo sacerdotij prerogativa potiantur, iuxta illud Exodi cap. 14. Si fernaveritis pœnū meum, eritis mihi in gentem sacerdotalem. Vnde etiam Petrus epistola prima, omnes aliquos inquit, vos estis genus electum, & Regale sacerdotium. Ex qua conuenientia inter Clericos, & monachos ortum habuit, titul. ne Clerici, vel monachi, & equiparatio infuper, de qua in capite, si quis fuisse de cœmoseptimo questione quarta, & in cap. non dubium, & in cœm. tenore, de sententia excommunicacionis.

Ex

De Clericis non residentibus in Ecclesia, vel Præbenda.

T I T. IV.

S V M M A R I V M .

- 1 Doctores referuntur super hanc rubr. scribentes, & n. 2. de materia tractantes.

De Clericis non residentibus, Tit. IV. 27.

Ex quo etiam multi existimant appellatione Clericorum saltē in materia favorabili etiam Monachos comprehendit, de quo satis Felin. in cap. licet vers. dum tangitur, de offic. ordin. Sylu. in sum. verb. Clericus, in princ. Duen. reg. 99. ampl. 3. & reg. 100. ampl. 5. & in materia indifferenti & lata significatio Cardin. Tufch. tom. I. lit. C. concil. 377. n. 2. & 3. Marc. Anton. var. resol. lib. 1. resol. fin. casu 50. vers. secundo, ego ipse de appellat. verb. viriūque iuris significat. appell. 51. n. 2. quid tamē minimē dicendum est, si materia sit stricta, & odiosa, Roman. sing. 259. & 418. Bellet. disquisit. clerici. p. 1. tit. de disciplina Clericali, §. 2. n. 26. Ego ipse d. appell. 51. num. 7. sic nec etiam secundum aliquos e conuerso appellatione Monachorum Clerici comprehenduntur, cūm semper in quacumque materia verbi proprietas attendenda sit, ex l. von alster, ff. de legat. 3. cap. intelligenda, de verbis. significat. Constat autem quid Clerici, & Monachi in eo conuenient, quid omnes simul, dñero tamē modo, sint dimino cultui dedicati, ex d. cap. duo sunt genera, constitutum tamen inter se diuerlā speciem, vt patet tam ex diuersis titulis, de statu monachor. de vita, & honestat. Clericor. de statu Regularib. lib. 6. quād etiam ex variis iuribus, vbi Clerici, & Monachi ponuntur tanquam diuersa, & de. utrisque tanquam diuersis sit mentio, qua necessaria non esset, si vnius appellatione aliis comprehendenteretur, de quibus in cap. si quis suadere, d. cap. non dubium, cap. 1. de iurament. ecclig. cap. ad Apostolica, vers. perpetravit, de re iudic. lib. 6. Clement. 2. ad fin. de vita, & honestate Clericorum, c. 1. ad fin. de prebend. lib. 6. gloss. 2. in cap. Religiosus, de testam. in 6. & gloss. verbo Religiosus, in Clem. 1. de decim. alia gloss. verbo Religiosus, in Clement. 1. de rebus Eccles. non alienand. iunctu tradita per Doctores in cap. cum de beneficio, & in cap. singulari, de prebend. lib. 6. Concil. Trident. sess. 1. 5. c. 10. & sess. 25. de Regularib. cap. 21. vbi ex hac ratione regularia beneficia Regularibus, secularia verò saecularibus Clericis iubentur conferri. Sic etiam licet in specie huius tit. appellatione Clericorum continentur Clerici saeculares tam Canonici, quam ceteri Cathedralium, seu Collegiaturum Ecclesiastrium, non tamen comprehenduntur Canonici Regulares, de quibus in cap. sanè, cap. licet, de Regularib. cap. statu. mandamus 19. q. 3. idque non solum attenta propietate sermonis, & quia diuersam personarum speciem constitutūt à Clericis saecularibus; sed quia text. de iis agit Canonici, qui inferniens quotidianas distributiones sibi appropriant, quod in Canonici Regularibus verificari nequit, ex d. cap. non dicitur 12. q. 1. vbi Navar. latissime, iuncta reg. d. cap. cum ad monasterium, in fine.

His addit, nec etiam in stricta disputandi ratione appellatione Religiosorum Clericos saeculares comprehendit, cūm verbūm, Religio, sicut & Religiosus proprii, & strictè professionem importet per tria vota in manibus legitimi superioris, & in Religione approbata, vt per Doctores in d. cap. cum ad monasterium, & in cap. ex multa, de vero, tenent gloss. verbo Religiosus, & verbo Religiosus, in d. Clement. 1. de decim. & de rebus Eccles. non alienand. quicquid gloss. verbo Religiosus, in cap. pref. 20. q. 3. cum multis, de quibus Felin. d. loco, in contraria sit. opinione, quæ legitimè procedet, sumus in favorabilibus secundum Lamberti, de irepatronat. lib. 2. part. 1. quæst. 11. & alios, quos refero ego ipse de appellatina verbis. viriūque iuris significat. appellat. 233. n. 2. Vel quando dispositio per verba Ecclesiasticas personas, concipiatur, sub quo tam Clerici quam Monachi legitimè continentur; cūm viriūque speciali dedicatione re-

spectu diuinū cultus sint ad seruandum Deo deputati.

Licet autem maximè sit controuersum, an appellatione Clericorum veniant etiam Prelati, & in dignitate constituti? in quo inter materiam favorabilem, & odiosam distinguuntur, vt per Abb. in cap. bona, il. 1. notab. 1. de postulat. Prelator, sequitur Sylvest. in summa, verbo Clericus, n. 2. Sanctarel. var. resol. lib. 1. quæst. 8. mun. 10. Ego ipse de appellat. verborum viriūque iuris significat. appell. 51. n. 3. in fine, notant scribentes per text. ibi, in cap. quia periculofsum, de fētem excommunicat lib. 6. & in cap. Inquisitores, de heretic. eodem lib. iuncta regul. text. in cap. statum, de elect. cod. lib. vbi in specie Ioan. Andr. in proposito tamen omnes indistinctè comprehenduntur, dñmodo sint Canonici, prout Episcopus, & qui quis aliis in dignitate constitutis esse potest, argument. text. in cap. a collatione, de appellat. lib. 6. Ego ipse d. appell. 51. num. 4.

Sic etiam licet multoties ex materia subiecta appellatione Clericorum solum veniat Sacerdos, vt patet ex cap. cui, de non sacerdotali, de prebend. lib. 6. & etiam quoties agitur de sacramentali abolutione impendenda, vel corpus Christi conficiendo, quæ ministraria solis competent Presbyteris; licet etiam alibi appellatione Clerici non veniant in minoribus Ordinibus constituti, nisi habiūt Clericalem defētes, vel beneficium habeant, vel servitio aliquius Ecclesie de licentia Episcopi fuerint deputati, Concil Trident. sess. 23. de reformat. cap. 6. Nauar. consil. 17. mun. 2. de priuileg. attamen in nostra specie ve- niunt appellatione Clericorum quicunque, etiam in minoribus constituti, quinimo etiam prima tonsura tantummodo iniciati. Primo, quia hi omnes in dubio, nisi materia subiecta, vel dispositio aliud declarat, appellatione Clericorum continentur, vt ex Abb. Decian. Roland. & multis aliis veram, & communem dicit Gabr. commun. opin. lib. 9. sub tit de verbis significat. num. 40. Ego ipse d. appellat. 51. num. 1. Secundū constat hoc, quia hi omnes Clerici sub nomine Clericalis Ordinis continentur, vt per Isidor. in d. cap. cler. & in cap. perfectis 25. dis. qui omnes verè & proprie Ordinis gradus sunt dicendi, quia licet prima tonsura, sicut & minores Ordines characterem non imprimant, nec in veruna Christi corpus tribuant potestatem, omnes tamen ex ordinatione Ecclesie ministerium Ecclesiasticum important, & prima tonsura, sicut & minores Ordines habent se pro fundamento exterorum in eam sensum, vt ex prædicta ordinatione Ecclesie nullus ad maiores promouetur absque prævia prima tonsura, argum. text. in cap. 1. & per tot. de Cleric. per salutem prom. tenet gloss. magistra, verbo Psalmista; in d. cap. cler. per text. ibi, & verbo Episcops in proem. Sixti Decretal. vbi plures citant Doctores num. 12. & de officio, & potest. Episcopi, part. 2. alleg. 2. num. 17. Ultima tandem ratio desumitur ex materia subiecta huius tit. vbi agitur de Clericis in Ecclesia Cathedrali. seu Collegiata beneficium obtinentibus, ratione eius distributiones quotidianas percipiunt. Plane tam Clerici in minoribus, quād etiam prima tonsura initiati habiles sunt ad prædicta beneficia, c. 1. cum seqq. vbi notant Doctores, 60. dis. Rebuff. in praxi, iii. de miss. in possess. col. 59. num. 15. Panorm. in cap. diuidum 1. in fine, & in §. inferioria, cap. cum in curatis, de elect. comprobant Cone. Trid. sess. 23. de reforma. c. 6. id quod procedit etiam quoad beneficia curata, dummodo tempore collationis beneficiarius attingat 25. xatis annum, & intra annum à die pacificæ possessionis in Presbyteratus Ordinem promouetur.

C. 2. iuxta

28 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

Mixta text. in cap. licet canon. de elec. lib. 6. cap. si eo tempore. de rescript. cod. lib. cap. si pro Clericis, de prebend. eod. lib.

8 *Non residentibus.] Residentia generaliter sumpta dupliciter consideratur. Primo materialiter, prout videlicet importat tantummodo mansionem in loco abstractendo à quoemque manere, seu exercitio, in quod eadem residentia ordinatur, sicut videre est in eo, qui ratione domicilij tantum residet, de qua in c. quia nonnulli, ibi, residere in loco, hoc tit. cap. is qui 3. de sepultur. lib. 6. Secundo modo dicitur residentia formaliter, prout importat mansionem in loco cum effectu, hoc est, cum exercitio muneric personalis, in quod ipsa residentia ordinatur, de qua in d. cap. quia nonnulli, cap. concurvante, cap. relatum, & per tor. hoc tit. c. quia inordinata, de prebend. Concil. Trid. sess. 6. de reform. c. 2. & sess. 23. de reform. c. 1. de qua residentia formaliter agit hic tit. ea vero definitur, ut sit *assidua personalis vera, vel ficta cum exercitio Ecclesiastici ministerij in proprio beneficio*. Dixi, *assidua personalis, loco generis*. Dixi, *vera vel acta, ad comprehendendam vitramque residentiae speciem, tempe illam, qua reali presentiam beneficiarij, & illam, qua fictam tantum, & iurius censura inducunt importat, prout contingit, quando absens à beneficio pro praesente reputatus sive absolutè etiamsi per alium non deseruit, prout in tribus casibus exceptis, in c. 1. hoc tit. lib. 6. & in multis aliis, in quibus Canonici absentes pro praefentibus reputantur etiam quoad lucrandas distributiones quotidianas, quos refero de officiis & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. ex n. 155. usque ad n. 178. & in collect. ad c. 1. hoc tit. lib. 6. ex n. 8. & in aliis, si non quoad distributiones quotidianas, sicutem quoad fructus grossos, de quibus in cap. ad audiendum, cap. de cetero, hoc tit. cap. licet, de prebend. cap. cum non deceat, de elec. in 6. Vel etiam quando per Vicarium deseruit, prout in beneficiis Curatis concurrente legitima causa, de quo in cap. extirpanda, §. qui vero de prebend. lib. 6. text. sic intelligendus in cap. de multa, in fine, cod. iii. in Decret. lib. text. opt. in cap. cum ex eo, de elec. lib. 6. patet etiam exemplum in beneficiis simplicibus, in quibus ex generali consuetudine non vera, & realis, sed ficta residentia requiritur, si potest per econsumum, & ita per mercenarium ministrum discernire.**

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopo non licet sine licentia Papa transfire ad alium Episcopatum ipsum acceptando.*
- 2 *Episcopus religionem intrare non potest sine Papa licentia.*
- 3 *In iurius potest quis de una Ecclesia ad aliam transferri.*
- 4 *Episcopatus quando absque peccato appeti potest, ostenditur.*
- 5 *Argumentum à communiter accidentibus validum est.*

C A P. Non licet. I.

Ex Concil. Sardicens.

• *E*piscopo nulli sine licentia Papa licet transfire ex suo Episcopatu ad alium acceptando, quia cum nemo solet transfire ad minorem, presumitur ambitus maiorem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Joan. Andr. Imol. Anan. Host. Anchaz. Butri. Henric. Panorm. Bald. Joan. à Capistrano,

Vixit. in ratione lib. 3. iuriis Pontif. pag. 29. Alagoni in compend. iuriis Canon. pag. 366. remittit Casal. in annos. & Ximen. in concord. p. 1. & 2. definiunt ex Concilio Sardicens. c. 1. refertur à Burchard. lib. 1. Decret. c. 79 & Iu. p. 5. c. 185. refertur ab Ant. Aug. collect. 1. Decret. lib. 3. tit. 4. cap. 1.

Non licet Episcopo, &c.] Vnde sine Papæ licentia Episcopus religionem intrare non potest, Menoch. de arbitr. casu 423. Valer. Reginald. in praxi fori paci- tent. lib. 18. n. 377. vers. postremo. non est enim iusta causa resignandi Episcopatum, si Episcopus velut ingredi religionem approbatam causa mutandi statum, & vitam, Maiol. de irreg. lib. 3. c. 3. n. 31. in fine, Flamin. de resign. benef. lib. 5. q. 3. n. 233. Ego ipse de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 53. n. 23. & 24. In iurius tamen potest quis ex causa transferri, de una Ecclesia ad aliam, vt per Rebuff. in praxi rubr. de rescriptis, ver. item data est potestas. Flamin. de resign. lib. 3. quas. 18. num. 14.

Manifesta est enim causa, &c.] Notatur ad hoc, quod Episcopus, qui mutando Sedem cupit ad meliorem, & opulentioriem Ecclesiam transire, presumit id ex ambitione, & improbitate facere, & debet vitrare Ecclesia priuari, vt post Alciat. resoluti Menoch. de presumpt. lib. 5. presumpt. 35. à princ. Peccat igitur grauior ambiens alium Episcopatum, ad quem libera multorum beneficiorum collatio pertinet, vt per ea posset cognitis, & familiaribus prididere. Nau. de oratione miscell. 2. n. 2. Abfique tamen peccato etiam veniali potest appeti Episcopatus ab illo, qui est eo dignis, dummodo principiter appetetur ob honorem, & fructus eius, vt consulti idem Nau. sub tit. de sent. ex comm. conf. 17. n. 7. in nonis, qui enim Episcopatum oportet non propter officij dignitatem, sed propter annexum laborem, qui est ordinatus ad honorem Dei, & proximi salutem, bonum opus desiderat, in quo sensu intelligendum esse Apostl. 1. ad Thymoth. 3. allerunt D. Thom. 2. 2. 9. 18. 5. art. 1. Alphon. Alvarez Guertero in speculo iuriis Pontif. cap. 4. post princ. Azot. inst. moral. p. 2. lib. 3. c. 28. q. 2. vide quod hoc propositum quo ex sacra Scriptura, tandemque Patribus adducio in meo tract. de officiis & potest. Episcop. p. 1. tit. 2. gloss. 1.

Notatur etiam ad hoc, quod validum est argumentum à communiter accidentibus, Euerard. in topicis legal. loco 56. Petr. Andr. Gamm. in Dialectica legali, lib. 1. loco 20. Brunor. à Sole in locis communibus, verbo argumentum 1. Card. Tsch. lit. A. concl. 493. & plures relati in libello de principiis viriisque iuriis, lit. A. art. 15.

S V M M A R I V M.

- 1 *Cardinalis qui in suo titulo non residet, deponitur.*
- 2 *Cardinalium officium est assidere Papa, & apud illum in Curia residere, nec illinc discedere sine eius licentia.*
- 3 *Cardinalatus est incompatibilis cum Episcopatu, nisi sit ex illis septem Episcopatus verbis proximis.*
- 4 *Cardinalatus est beneficium.*
- 5 *Cardinalis non residet in Curia Cardinalatu primitur precedente admonitione.*

C A P. Ex gestis II. Leo. III.

*C*ardinalis, qui per quinquennium non residet, & canopice admonitus non se correxit, sed adhuc in alienis

De Clericis non residentibus, Tit. IV. 29.

S V M M A R I V M.

- 1 Dignitates plures, vel Ecclesia vni conferri non debent, & Ecclesia est conferenda illi, qui residere, & regere valeat per se ipsum, alias perdit Ecclesiam, & donans conferendi potestate priuatur.
- 2 Suspensi sunt a collatione beneficiorum, quia dam beneficia Ecclesiastica, praesertim curata personis indignis.
- 3 Beneficia omnia etiam simplicia de iure residentiam requirunt.
- 4 Episcopi, & alij Parochi curam animarum habentes, etiam de iure diuino teneantur ad residentiam.
- 5 Dignitates duas sunt inter se incompatibilis.

C A P . Quia nonnulli. III.

Ex Concil. Lateran.

Vnde non potest habere plures dignitates Ecclesiasticas, vel plures Ecclesias Parochiales, & quando de Ecclesia, vel ministerio Ecclesiastico est prouidendum, eligi debet persona, qua posse eligi in loco, & exercere curam per se ipsum, & si scens fiat, accipiens amittit beneficium, & qui dedit, privatur potestate conferendi. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. And. Imola. Anania. Host. Henric. But. Anch. Panorm. Ioan. à Capistrano. Viulan. in rationali lib. 3. iuris Pontif. pag. 30. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 367. remissione Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Anton. August. collect. 1. Decret. lib. 3. tit. 4. c. 2.

2 *Eo quod parochiam suam, &c.*] Cùm Cardinalium officium sit assistere Papæ, Flamin. de resignat. benef. lib. 2. quest. 1. num. 34. & lib. 7. quest. 12. num. 14. & ob id pars corporis dicantur, Bellencim. de charit. substd. q. 66. n. 5. Monet. in tract. de decimis. q. 3. n. 14. ideo tenetur apud eum in Curia residere. Flamin. de resignat. lib. 1. q. 10. n. 9. Camil. Borrel. in summa omnium decisi. tit. 10. num. 8. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 2. 4. num. 125. & illinc difcedere sine eius licencia non possunt, Flamin. d. quest. 1. c. num. 27. Sanctarel. var. ref. lib. 1. quest. 2. num. 3. Gonzal. d. gloss. 2. 4. num. 124. ubi num. 128. id ampliat, etiam si habeant Episcopatum, quod post Concil. Trident. sest. 13. de reform. c. 1. defendi non posse afferit Azor. in sest. moral. p. 2. lib. 4. c. 3. q. 3.

3 *Cardinalatus enim incompatibilis est cum Episcopatu, nam cum Cardinales teneantur in Curia apud Summum Pont. residere, iuxta supradicta, cùmque Episcopus teneatur in sua diocesi residere, sequitur Cardinalatus incompatibilis esse cum Episcopatu, quia una, eademque persona non potest in pluribus locis narvaliter existere, ita Abb. in cap. bone memorie, il. 1. n. 6. sup. de postul. Prælat. Sot. de insit. lib. 10. q. 3. art. 4. Gom. in proem. regul. Cancell. vers. ex quo inferatur, & in reg. de imper. benef. vac. per obitum Card. q. 12. Caiet. 2. 2. quest. 189. art. 5. Valent. rom. 3. disp. 10. q. 3. punct. 5. vers. sed queret. Gonzal. d. gloss. 2. 1. n. 138. Tiriari. in tract. de resident. pag. 45. Molfet. tract. 6. cap. 11. n. 36. Vaf. q. in opuscul. de benef. cap. 4. §. 2. art. 1. dub. 2. n. 191. vers. unde. Sanctarel. d. q. 2. 1. Bonac. variar. tract. disp. 5. de orere & obligatione benefic. punct. 5. n. 8. resolventes etiam Cardinales, si habeant Episcopatum, non excusari a residencia, ex eo, quia sunt Papæ secretarij, aut aliud officium in Romana Curia habent. Vnde munus Camerarij, aut Vicecancellarij non esse iustum causam absentie ab Episcopatu, tradunt Fillius. tract. 41. c. 6. q. 6. n. 29. Bonac. ubi supra sub n. 10. vers. an vero. Ego ipse de off. & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 43. n. 11. nisi promoueretur ad illos sex Episcopatus Vrbi proximos, qui solent optari per antiquiores Cardinales. Cùm enim ab illis parum distent Romæ residentes, & non solum per Vicarios, verum etiam aliquando per se ipsos negotiis propriæ Diocesis operam narent, illamque aliquando visitent, ipsorum absentia non reputatur absentia, saltem adeo pernicioса, ut Cardinalibus habentibus huiusmodi Episcopatus non licet in Romana Curia commorari, ita Bonac. ubi supra. n. 10. in princ. Sanctarel. d. q. 2. n. 5. in fine.*

4 *Canonice est depositus.*] Ergo Cardinalatus est beneficium, ut per D. Barbol. in l. diuorio, in princip. p. 2. n. 67 ff. soluto marim. Vnde posse Cardinalem non residentem in Curia Cardinalatus priuari precedente admonitione, per hunc text. docent Abb. hic num. 12. & Sanctarel. d. q. 2. n. 9. & Leo X. in consit. edita in Concil. Lateranen. anno Domini 1515. incip. Superne. præcipit, ut Cardinales omnes Roma commorentur, & non obedientibus imponit penas, & Paul. IV. consit. 8. incip. Cum venerabiles scribir Cardinales, cùm in parte sollicitudinibus vocentur, debere assistere Rom. Pont.

Barbos. Collect. Tom. II.

5 *Quia residere in loco, &c.*] Ergo beneficia omnia, etiam simplicia, de iure residentiam requirunt, cap. ult. de script. lib. 6. Gloss. in extranagam, execrabilis, do proband. Ioan. XXII. Gig. de pensionib. q. 3. Natan. in man. c. 2. 5. n. 21. Valent. rom. 3. disp. 10. q. 3. puncto 5. vers. secundo queritur, Sanctarel. variar. refol. lib. 1. q. 1. m. 1. 3. Hojed. de incompat. benef. c. 17. num. 24. Rebus in præc. benefic. tit. de dispensat. de nonresident. n. 7. Bened. Capra tom. 1. commun. opinion. lib. 1. tit. 8. num. 1. pag. 179. Petr. Greg. de benef. c. 7. Azor. in sest. moral. p. 2. lib. 7. cap. 3. q. 1. Flamin. de resignat. lib. 1. q. 10. à n. 66. & lib. 5. q. 5. n. 2. Zerot. in præc. Episcop. 1. verbo priuari. §. 4. vers. tertio. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 2. quest. 6. n. 5. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. n. 80. & gloss. 15. n. 262. Farin. Rota decisi. 12. in 1. collect. Aloys. Ricci. in præc. rerum fori Ecclesiast. decisi. 364. n. 1. in 1. edit. Nicol. Garci. de benefic. part. 3. cap. 2. a princip. Camil. Borrel. in summa omnium decisi. tit. 20. n. 258. Ex generali tamen constitutio benefic. simplicia residentiam non requirunt, vt testantur Flamin. Gonzal. & Nicol. Garci. plusque ab illis citati dictis locis, Armendar. in addit. ad recopil. legiōn. Naiara, lib. 2. tit. 2. 3. de residentia, sub rub. an Canonici, vel alij habentes dignitatem teneantur residere in suis Ecclesiis, num. 202. & 203. Sanctarel. d. quest. 1. num. 15. Rota in Calaguritana beneficij de Arnedo 22. Ianuarii 1622. coram Reuerendissimo P. Domino Merlino, & in Alexandrina beneficij 18. Aprilis 1625. coram eod. & in dubio beneficium non censetur curatum, sed simplex, Gonzal. gloss. 6. n. 91.

C 3 Nicol.

DABROSA
lib. Ius Can
T O. 255
GVI
18

30 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

Nicol. Garc. p. 1.c. 6.n. 8. Card. Tusch. lit. B. concl.... n. 4.
Aloy. Ricc. in collect. decif. 5. collect. 1696. quos refe-
ro ego ipse de offic. & potest. Episcopi. p. 3. alleg. 53.m. 69.
quibus addo Gregor. decif. 89. num. 1. & decif. 108. n. 2.
Cavaler. decif. 33. m. 4. decif. 31. n. 3. & decif. 51. 7. n. 8.
Rot. decif. 233. n. 4. p. 1. & decif. 699. sub n. 5. p. 4. recent.
& in Risanā beneficij. 27. Iunij 1622. cotam R. P. D.
Merlino, & in Alexandrina beneficij. 18. Aprilis 1625.
coram eodem, & in Benauentura beneficiorum 9. Maij
1625. coram R. P. D. meo Pironano, obseruantes hu-
iusmodi qualitatem quod scilicet sit beneficium sim-
plex narrata in gratia non esse iustificanda, & con-
trarium afferenti incumbere onus probandi.

4. *Quod contra Canones accepit.*] Episcopi, & alij Pa-
stores etiam Parochi curam animarum habentes non
solum de iure Canonico, sed etiam de iure diuino, ac
naturali tenent ad residentiam, quia praecepto diu-
no mandatum est omnibus, quibus animarum cura
commissa est, ones suas cognoscere, ut ait Concil.
Trid. sess. 23. de reform. c. 1. & ideo ita tenent Caiet.
2. 2. q. 18. s. art. 5. Carranza de residentia Episcoporum,
c. 2. Couar. var. lib. 3. c. 13. n. 9. Nanar. in manu. c. 35. n. 1. 21.
Bott. de Synodo. p. 3. art. 1. n. 130. Læl. Zech. de minore
Episcop. c. 5. n. 3. Alphon. Alvarez Guerrero in speculo
iuris Pontifici. c. 9. vers. de residentia. Azor. d. lib. 7. c. 4. q. 1.
Postleuin de officio Curati. cap. 1. n. 1. Melch. Gallego in
tract. de parochiorum obligatione tempore pestis. p. 1.
disp. 1. a. n. 4. 6. Salzed. ad Bernard. in tract. c. 5. q. 4. lib. A. in
monis. edit. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 1. ques. 59.
Sanch. de Marim. lib. 8. disp. 6. n. 5. & in praepacita De-
calogi tom. 1. lib. 4. c. 37. n. 15. Molfes. in summa Theologia
Moralis. tract. 6. cap. 1. n. 13. Less. de iustit. lib. 2. c. 34.
dub. 29. n. 1. 53. Nicol. Garc. d. c. 2. n. 16. Sanctare. variar.
lib. 1. q. 1. a. princip. Bonac. var. tract. disp. 4. de onere, &
oblig. benefic. puncto 3. n. 2. Monet. de commu. ultim. vo-
lunt. cap. 4. n. 9. 5. & 11. 3. Valer. Reginald. in praxi fori
pœnit. lib. 30. tract. 3. n. 5. 2. Ego ipse d. alleg. 53. n. 2.
5. *Dignitates diversas, &c.*] Ergo duas dignitates sunt
inter se incompatibilis, ut per Flamin. de resignat.
benefic. lib. 3. q. 1. n. 10. 5.
6. *Priuetur.*] Per fententiam, propt̄ intelligit Azor.
d. lib. 7. c. 6. q. 4.

S V M M A R I V M .

7. *Presentatus ad Ecclesiam non confirmatus si appa-
ret quod nolis residere, non debet restitu. per su-
periorem: confirmatus autem, & ex non insta can-
sa non residens priuatur appellatione remota.*
2. *Verba accipienda sunt cum effectu, & n. 3.*
3. *Licentia, quam Concil. Trident. exigit in beneficiariis
ad se absentandum, peti, & obtineri debet, & mor-
tuo Episcopo concedente non expirat.*
5. *Licentia Episcopi in duobus mensibus à Concil. Trid.
concessis ad se absentandum, en requiratur offe-
ditur.*
6. *Prelati inferiores habentes iurisdictionem quasi Ep-
iscopalem, & Capitulum Sede vacante possim licen-
tiam beneficiari concedere ad se absentandum.*
7. *Licentia Prelati requiriatur, ut beneficiari ratione
fudic. se absentare possit.*
8. *Pestis si in loco benefic. vigeat, beneficiarius à res-
identia excusat.*
9. *Inimicitis durantibus potest Episcopus licentiam
concedere beneficiario, ut in alio viciniri, & in
tieri loco manere possit.*

C A P . Relatum. IV.

Alex. III.

Præsentatus ad Ecclesias, vel ad beneficia, si possit i
residere, & nolit, non est admittendus, & admittitus
est remouendus, non obstante appellatione, nisi ablit
de licentia superioris ob studium, vel ob honestas
causas. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect.
Zabarel. Bellam, Ioan. Andr. Imola, Anania, Hostiens.
Henric. Anch. Butt. Panorm. Bald. Ioan. à Capistrano,
Vim. in rationali libri terrij iuris. Pontifici. pag. 31. Ala-
gona in compendio iuris. Canon. pag. 367. remissiu. Ximen.
in concord. part. 1. & 2. referrut ab Ant. August.
collect. 1. Decretal. lib. 3. tit. 4. c. 4. & est post Concil.
Lateran. sub Alex. III. part. 1. s. c. 1.

Verba accipienda sunt cum effectu.] De hoc principe vide Galetum in margarita casuum conscientie, verbo verba , Cardos. in praxi iudicium, eodem verbo , n. 5. Card. Tusch. tom. 8. lit. V. concl. 90. Thom. de Thomas. in floribus legum. regul. 304. & alios plures relatios in libello de principiis viriusque iuris, lit. V. n. 10.

Nisi foris de licentia suorum Prelatorum, &c.] Non est Concil. Trid. sess. 23. de reformat. cap. 1 prop̄ fin. prohibet ne curati inferiores, & alij quicunque, qui bene-
ficium aliquod Ecclesiasticien curam animarum ha-
bens, obtineant, difcedendi licentiam in scriptis, gra-
tisque concedendam ultra bimestre tempus, nisi ex
graua causa obtineant.

Licentia, quam text. in presenti, & Concil. Trid. 4
exigit, debet peti, & obtineri per ea que Cassian. in
confut. Brugand. fol. 3. 5. n. 11. cum seqq. Cald. Pereira de
resol. empbyr. cap. 11. man. 14. & in terminis resolunt
Molfes in summa. tract. 6. c. 1. n. 26. Bonac. variar. tract.
disp. 5. puncto 4. num. 13. Rot. in Calaguritan. fructu. n.
26. Maij 1614. coram bone memoria. Vbaldo. Et de-
bet praecedere, & in scriptis accepi, Menoch. conf. 188.
n. 7. & 9. Nanar. in hoc rit. confil. 1. 3. n. 6. Cald. Pereira d.
c. 1. 1. n. 1. 4. Bonac. d. punct. 4. num. 1. 2. expressa, scilicet
Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 2. n. 5. Armendar. in addit.
ad recop. degm. Nanarre, lib. 2. tit. 2. 3. d. 2. §. 2. de resi-
dentia, vel absentia parochiorum, n. 164. quia quidem mortuus
Episcopo, sen concede non expirat, Nanar. in
cap. plurit. n. 161. & 163. de panierit. disp. 6. & in tract.
de redditib. Ecclesiast. q. 3. monitu 8. n. 4. Gutier. tract.
lib. 2. q. 7. 5. Cened. ad Sextum collect. 1. num. 2. Perez. 2. 2.
verbo Sean firmes. tit. 2. lib. 2. Ordinaria. pag. 119. Fr. Em-
man. que. 5. Regul. tom. 2. q. 46. art. 7. Gonzal. ad reg. 8.
Cancel. gloss. 1. 2. in prime. mun. 3. 1. Henric. in summa. lib. 7.
c. 21. §. 6. D. Barbos. in L. diuinit. §. in anno. n. 20. ff. soluo
matrim. Cald. Pereira de resolus. empbyr. cap. 1. 5. num. 33.
& 36. Sanch. de Marim. lib. 8. disp. 2. 8. a. num. 7. 1. Paul. Comit. respon. moral. lib. 1. q. 108.

Quæstio est controverſia an in duobus mensibus à
Concil. Trident. concessis licentia Episcopi requiratur?
in qua illa verior est opinio, que tener etiam pro his
duobus mensibus licentiam Episcopi esse require-
dam; nam parochus discedere non debet, nisi causa
cognita, & probata ab Episcopo, ac licentia in scriptis,
& gratis concedenda, vt ait Concil. Trident. d. c. 1. &
cennit Sacra Congreg. apud Nicol. Garc. d. c. 2. n. 23. in
1. declar. & part. 19. c. 2. n. 259. in 2. dub. Armend. d. loco
n. 155. qui tenent valere constitutionem Episcopi, ne
parochi possint absesse ultra duos dies sine licentia,
quare ita tenent Vgolin. de officio Episcopi. c. 1. 5. §. 5.
n. 5. Less. de iustit. lib. 2. c. 34. dub. 29. n. 1. 50. l. off. de offic.
Curati. c. 1. n. 21. Sanch. de Matr. lib. 3. disp. 1. n. 1. 1. vers.
hoc autem. Filliuc. p. 3. tract. 4. 14. 6. n. 26. Vsq. in op. de

De Clericis non residentibus, Tit.IV. 31

de benef.c.4.5.3.art.1. dub.3.num.149. & art.1. dub.3.
num.188. Quicquid contrarium, in d. in his duobus
mensibus licentiam Episcopi non requiri teneant
Nanar.in man.c.3.n.121. Azor.instit.moral. p.2.lib.7.
c.4.q.9. & 19. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p.3.
c.1. num.19. & 21. Bonac. var.tract. disp.5. punto 4.
num.9.

6. *Suorum Prelatorum.*] Etiam inferiorum habentium
iurisdictionem quamvis Episcopalem, Azor. d.lib.7.c.5.
q.4. Flores de Mena var.lib.3.q.24.n.19. Vel Capituli
Sede vacante, Zerol.in praxi Episcop. p.1.verbo Capi-
tulum, s.2. Azor.d.c.5.q.3. Fillinc.d.c.6.q.6.n.30.

7. *Vel studiis literarum.*] Notatur ad hoc quod ad ab-
sentiam ratione studij requiritur licentia Pralati, ne
indociles, & inepti se conferant ad studia, & multi-
tudo nimis id facret, per gloss. hic verbo Prelato-
rum, Flores de Mena d.g.23.n.19. Boér. decif.17.n.13.
Selu.de benef. p.4. q.6. casu 11. & q.7.n.29. vers.171.
Horat. Lut. de prim. schol. prim.99. quo refero ego
ipse de officio, & potest. Episcop. p.3.alleg.56.n.28. & alij
plures, quos refer, licet non sequatur, Nicol. Garc.
d.c.2.n.88.vbi n.89. pariter aduertit alternatam su-
pradiam, vel studio literarum, non ponit respectu li-
centia, sed respectu aliarum honestarum causarum,
& n.92. assent non obstat text. in cap.vlt.de magistr.
ibi, *do licentia Sedis Apost.* quatenus videtur eam li-
centiam dare, itav habeatur, & non amplius requi-
renda sit a Pralati, cum loquuntur de licentia quoad
perceptionem frumentum, & absentia ratione studij,
ex verbis text. ibi, percipient de licentia Sedis Apost.
prouentu prebendarum, &c. nam ad absentiam ipsam
debet præcedere licentia Pralati, ut probat text. in
presenti. Quia quidem sententia, ac ad hunc textus
conciliatio valde probabilis est, quamvis ipse Nicol.
Garc.ed.c.2.n.94. Azor.instit.moral. p.2.lib.7.c.4.q.3.
vers.2. & c.5.q.1. Leff.de instit. lib.2. cap.34. dub.19.
n.163. vers. secunda. Nanar.in man.c.25.n.121. nouis-
fidei Sanctarell. var.resol.lib.1.q.3. n.21. verius patet
ad absentiam ratione studij requiri licentiam non so-
lum in docentibus, sed etiam in studentibus, per text.
in d.cap.vlt. quod cum sit Honori 111. assent cor-
rigere posterius Alex. 111. in presenti. Verum quic-
quid in hac controversia, de qua latè Monet, de di-
fratribus quid, p.2.q.10. à n.7. Sacra Congreg. censuit
obtinentibus parochialibus Ecclesia post Consilium
Trid. studendi licentiam, atque in absentia studiorum
causa fidelis percipiendi non dari, ut referant Prosp.
de Ang. in addit. ad Quartam. in summ. bullarij, verbo
residentia, vers. limita. Aloys. Ricc. in collect. decif. p.3.
collect. 563. in med. & praxi rerum fori Eccles. decif.
502. in fine, & decif. 564. in 1.ed. alias resol.393. in
fin. in 2.ed. Henr. conf.23.n.4. Ego ipse d.p.3.alleg.
53. n.77. & alleg. 56.n.5. me citato Sanctarell. d.
9.3.n.25. Nicol. Garc.d.c.2.n.8.1.declar.4. Quoad alia
vero beneficia non curata, sed residentiam requirentia
obtinentes, certum est teneri Ordinarium dare li-
centiam absentibus ratione studij, dummodo id sta-
tus Ecclesie patiatur, & in publico, celebrique gym-
nasio Theologia, vel sacris Canonibus student, &
minores sint tringita annis, propterea decimum referunt
Nicol. Garc.d.c.2.n.92. & 86. Armend.in addit.ad re-
cip. legum Nauarre, lib.2.tit.23. l.2. §.2. de absentia,
n.121. quos refero ego ipse de officio, & potest. Episcop.
p.3.alleg.56.n.29. me citato Sanctarell. d.9.3.n.23. quia
quidem licentia non suffragatur ultra quinquennium
à die, quo coepit studere, ut probat d.cap.vlt.Garc.d.
c.2.n.105. Monet. de distribut. quid, q.10. num.14.
Armendar. d.loco, n.99. & 102. Ego ipse d.alleg.55.
n.31. me citato Sanctarell. d.q.3. n.27. Cetera, quae ad
hanc materiam desiderari possunt, vide d.alleg.56.

& aliqua ad cap. ultim. & apud Sanctarell. d. quas. 3.
num. 21.

Vel pro aliis honestis causis.] Qualis erit si in eo loco
beneficij vigeat pessis. Affid. decif. 289.n.26. & 27.
Zerol.in praxi Episcop. p.1.verbo priuatio. §.1. Fr. Emmann.
quesit. Regul. rom. q.31.art.3. & 4. Camil. Borrel.in sum-
ma omn. decif. tit. 10. à n.36. Monet. de distribut. quorid.
p.2.c.5. à n.75. me citato Bonac. var. tract. disp.5. pun-
cto 5.n.3. Vel si in Ecclesia habeat inimicos, nam ini-
micitia durabit potest Episcopus, cognito prius
an sint vere, & graves, & absque parochi culpa, ei
licentiam concedere, vt in alio viciniori, & tuto ri loco
manere possit, ac a suo beneficio per annum abse-
re, posito tamen in illo per Episcopum idoneo Vicario,
seu cœconomio cum congruenti mercede ex eius
fructibus illi assignata, ita decismam a sacra Congreg.
fuisse referant Salzed. ad Bernard.in praef. c.53. lit.C.
Galat. in margarita casum conscient. verbo residentia.
Aloys. Ricc. in praxi fori Eccles. resol.645 in 2.ed. Bo-
nac. var. tract. disp.5. puncto 5.n.2. Armend.in addit.
ad recip. legum Nauarre, lib.1.tit.18.l.7. de Episcopis à
n.182. Zerol.in praxi Episcop. p.1.verbo priuatio. §.4.
dub. 1. vbi aduertit quod si intra annum inimicitiae
non extinguantur, & curatus, seu beneficiatus fuerit
in culpa tam causandatum inimicitiarum, quam non
extinctionis earum, priuari potest; si vero inimicitiae
crescant sine parochi culpa, alius annus dari potest.
Armend.d.loco, n.134. quem refero ego ipse d.p.3.al-
leg.53.n.89. Ratione vero infirmitatis, non potest pa-
rochus a loco, vbi sita est Ecclesia parochialis, se ab-
stinerere, quamvis esset ei datus coadiutor. Garc.d.c.2.
n.179. Armend.d.loco, n.129. nisi ibi defectu medicorum,
& medicinatum curari non valet, quia non po-
test ab Ordinario ei dati dilatio trium, aut quatuor
mensum, vt in locis vicinioribus maneat sanitatis
causa, interea ab ipso Ordinario in parochiali idoneo
Vicario cum congrua portione ex redditibus paro-
chialis constituto. Garc.d.c.2. n.179. in 4.declar. Ar-
mend.d.loco, n.132. Honestia etiam quod hunc effe-
ctuum causa sunt enumeratae in Conc.Trid. sess.23. de
reform. cap. 1. quod de Episcopis loquitur, videlicet
Christiania charitas virgins necessitas, evidens Reip.
utilitas, evidens Ecclesie utilitas, & debita obedien-
tia, quas sigillatim explicauit d.alleg. 53. min.6.cmtk
seqq. & tractant Molief. in sum. moralis Theologie tratt.
6.c.11.n.29. cum seqq. Sanctarell. var.resol.lib.1.q.3.n.1.
cum seqq.

Vel patrocinari debet eis appellationis diffugium.] 5.
Vide Salgado de protest. Regia, tom. I p.2. cap. 15. ex
mon.8.

Si contra huiusmodi intentionem decreti fuerit inter-
iectum.] Notatur ad hoc quod appellatio emissâ ab
eo, quod sit secundum iuris decretâ, & determina-
tionâ non suspendit, vt per Marant. de ordine indic.
p.6.tit.de appell. n.345. Gutier.conf. 10.m.21. Salgado d.
tom. I. p.3.c.6.ex n.1.

S V M M A R I V M .

1. Clericus alterius diœcesis non debet recipi sine litteris
commendarii proprii Episcopi, & n. 2.
3. Commendarii littere dantur presbytero peregrinari
volenti, ut liceat in aliena diœcesi celebrare.
4. Commendarii ei littera obtinenda sunt ab eo, quod
pertinet Clerici Ordinariorum fuerit.

32 Collectanea Doct. in lib III Decretal.

C A P . Fraternitati. V.

CLERICUS alterius diocesis non debet recipi sine literis commendacitiis proprij Episcopi. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Joan. Andr. Irol. Anan. Host. Anch. Burr. Henric. Panorm. Joan. à Capistrano. Viu. in rationib. iuris Pontif. pag. 32. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 367. remissiuē Ximen. in concord. p. 1. & referunt ab Anton. August. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 3. c. 1.

2 Hanc candem conel. ex hoc tex. desumunt Marc. Anton. Gennens. in praxi Archiep. Neapol. c. 40. n. 1. & aliis, quos ego ipse refero ad c. 3. n. 2. de Clericis peregrinis. pag. 211. & faciunt que dixi de off. & potest. Episc. p. 2. alleg. 21. per toram. Et non Concil. Trid. sess. 3. de reformac. 16. ver. nullus, iubet nullum clericum peregrinum sine commendacitiis sui Ordinariorum literis ab vilo Episcopo ad Diuinā celebranda, & Sacramenta administranda esse admittendā, & sess. 22. in decreto de obser. & vit. in celebrat. Miss. statuit ut Episcopi in iis diebus interdicant, ne cui vagus, & ignoto Sacerdoti Missas celebret licet, referunt Azor. inst. moral. p. 1. lib. 12. c. 18. q. 9.

3 Absque commendacitiis literis.] Quæ dantur Presbytero peregrinari volenti, vt ei liceat in aliena diocesi celebrare, vt per Rebuff. in praxi beneficis dimissoriarum literarum, n. 45. Azor. inst. moralium, p. 2. lib. 3. cap. 49. quaff. 1. & obtinende sunt ab eo, qui potentis Clerici Ordinariorum fuerit, prope decimū refert Armand. in addit. ad recop. legum Navarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis, n. 56. & n. 63. pariter decimū a sacra Congreg. atestatur illas denegandas non esse ab Episcopo Sacerdotibus, & Clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia, quod quidem ita in causa propria obrinnisse dicit Campanil. in diversorio iuris Canon. rub. 9. cap. 6. n. 4. & in facti contingentia sic respondere afferit Aloys. Ricci in praxi fori Ecclesiast. decisi. 598. in 1. edit. & resol. 524. in 2. edit. quos refero ego ipse d. alleg. 21. n. 4. & 5. n. 5. cum multis ibi citatis resolutio posse Episcopum prohiberi, ne exteri Sacerdotes celebrent in Ecclesiis Regularium, nisi prius ab ipso Episcopo, viuis literis commendacitiis, ipsi Sacerdotes admitti fuerint.

S V M M A R I V M .

- 1 Non residens in beneficio, etiam modice estimationis, illo primitur.
- 2 Beneficium etiam modice estimationis requirit residentiam.
- 3 Pensio quando conceditur ad particulare commendum aliquius super fructibus aliius Ecclesia dicitur beneficium.
- 4 Beneficium simplicia habens sufficientia, si alia possit obtineat, an vacet primum, an vero secundum ipso sive remissione.

C A P . Conquerente. VI.

Qui non residet in beneficio, etiam modice estimationis, illo primitur. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Joan. Andr. Irol. Anan. Host. Anch. Burr. Henric. Panorm. Joan. à Capistrano. Viu. in rationib. iuris Pontif. pag. 32. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 368. remissiuē Ximen. in concord. p. 1. & 2. refer-

tur ab Ant. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 3. cap. 2.

Collige ex text. Beneficium, etiam modice estimationis requirit residentiam, vt per Rebuff. in tract. nominat. q. 9. n. 27. Valer. Reginald. in praxi fori paucis. lib. 4. tract. 3. m. 9. 4. ver. si obliuia, quos refero ego ipse de offic. & poreft. Episcop. p. 3. alleg. 5. n. 70.

Pro quo Ecclesia sua, &c.] Notatur ad hoc quod quando pensio conceditur ad particulare commendum aliquius super fructibus aliius Ecclesia, dicitur beneficium Ecclesiasticum, vt per Con. pratt. c. 36. n. 10. ver. quarta. Gonval. ad reg. 8. Cancel. gloss. 3. & 5. n. 42.

Quod diuersus G. habetur Ecclesiastica beneficia, &c.] 4 Vtrum autem habens beneficia simplicia sufficientia si alia postea obtineat, vacet primum, aut secundum ipsum iure, vide Gonval. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. n. 26. Monet. de opione canon. 6. n. 73. ubi refutat non ideo vacare ipso iure, aut primum, aut secundum, & respondet ad text. in præfeti, in que mandat Papa Episcopo, vt si ei conficerit illum G. Clericum habere Ecclesiastica beneficia sibi sufficientia eidem super alio beneficio, quod sibi collatum asserebat, silentium sublatu impedimento appellationis imponeat, atque ideo latenter illum priuat, vt scilicet sic decidat, quia haberet non unum beneficium sufficientia, sed plura sufficientia, vt loquuntur text. vel ideo, quia eius adversarius habebat titulum, & possessionem, ipse vero non possessionem habebat, nec de titulo docuerat, sed solum eum asserebat; vel denique admittimus posse habentem plura beneficia sufficientia, eorum altero, vel si iam unum sufficiente habebat altero postea obtento etiam non sufficiente priuari, vt sentit. Gonzal. d. num. 26. Sacra Congreg. Concil. super cap. 17. sess. 24. de reform. censuit, li Ordinariorum, conferat tertium beneficium habenti duo beneficia simplicia alias ad sustentationem insufficientia, collationem tertij esse validam; sed si tertium sit sufficientis, vacare illa duo priora beneficia, sin minus, teneri prouisum dimittere alterum ex illis, & si continuauerit possessionem amborum, recipiendo ex his fructibus, vtrunque beneficium vacare, prout refutat Nicol. Gare. de benef. p. 5. c. 5. n. 3. 10. in 1. & 2. dub. Armand. in addit. ad recop. legum Navarræ, lib. 4. tit. 7. num. 37. dub. 1. & 2. Et cum dispensaret in eadem S. Congreg. si Episcopus conferat tertium beneficium simplex, & insufficientis habenti iam pariter duo simplicia simpliciter insufficientia, an vacet primum, vel eorum ultimum? censuit vacare primum die 13. Novembr. 1627.

S V M M A R I V M .

- 1 Absentes in servitio Episcopi fructus probendarum suarum, non vero distributiones quotidianas peripere possunt, & n. 2.
- 2 Rectorem Ecclesie parochialis non potest Episcopus ab illius servitio extrahere, & illum occupare in suo.
- 3 Prelati etiam inferiores si subditos suos ad servitium suum aduocauerint, non amittunt ipsi subditis fructus suorum beneficiorum, idem in Legato quoad provinciam suam.
- 4 Canonicoli tam Ecclesiarum Cathedralium, quam Collegiarum, etiam habentes prebendam doctorem, non autem alijs Clerici, gaudent privilegio ut absentes pro servitio Episcopi possunt percipere fructus suorum beneficiorum.
- 5 Prelati etiam inferiores si subditos suos ad servitium suum aduocauerint, non amittunt ipsi subditis fructus suorum beneficiorum, idem in Legato quoad provinciam suam.
- 6 Distributiones quotidianae quare, & quibus locis via qualia nuncupentur, remissione.

8 Case

De Clericis non residentibus, Tit. IV.

33

⁹ Canonici quando consistunt in solis distributionibus quotidianis Canonici in servitio Episcopi absentes, tunc eas lucrarent deducta tertia parte, quae seruientibus accrescit.

CAP. De cætero. VII.

¹ Absentes in servitio Episcopi fructus præbendas, & sicut suorum, non tamen distributiones quotidianas, quæ viciuia nuncupantur, percipere possunt. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Bellam. Ioan. Andri. Imola. Anania. Hostiens. Henric. Butr. Anch. Panorm. Ioan. à Capistrano. Vini. in rationali libri terij iuris Pontific. pag. 34. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 668. remissione Ximen. in concord. part. 1. & 2. refutatur ab Ant. August. collect. 1. Decretal. lib. 3. sub tit. de præbend. c. 4.

² Hanc eandem concilium hoc text. desumunt Nauar. conf. 1. sub hoc tit. Gonzal. Mendez de Cabedo disser. form. iuris argum. lib. 1. cap. 10. n. 19. & 21. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. s. - praem. n. 183. Cabed. Lust. decr. 94. p. 1. Stephan. Gratian. displ. forens. c. 166. n. 20. Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. a. n. 345. vbi probat per Concil. Trident. non esse derogatum dispositioni huius text. lat. Monet. de distribut. quodid. p. 2. q. 8. Zerol. in prax. Episc. p. 1. verbo Capitulum. §. 9. Stephan. Quarant. in summ. bullarii verbo residentia. Azor. infinit. moral. p. 2. l. 7. c. 4. q. 3. vers. sexta causa. Valer. Reginald. in praxi fori parit. lib. 30. tract. 4. n. 54. vers. quinta. quorum aliqui referunt Episcopum potuisse duos Canonicos eligere, qui dum in eius servitio commorarentur pro præfentibus quoad fructus præbendarum acquirendos haberent, hodie tamen, ut p. 1. aduerit Stephan. Gratian. d. n. 20. iam non poterit Episcopus Canonicos ab Ecclesia extrahere pro suo servitio inspecta vberate reddituum Episcopatus, & multitudine peritorum, quibus commode in suo servitio vi possunt.

³ Ne canonis.] Ergo de Canonis tantum loquitur, ut aduerit Cencel. præl. & canonicarum ques. lib. 1. q. 1. n. 35. Rectorem igitur Ecclesie Parochialis non potest Episcopus ab illius servitio extrahere, & illum occupare in suo, vel Ecclesie Cathedralis servitio, ut scilicet exerceat officium Vicarij, visitatoris, vel secretarij, seu in alio ministerio occupetur, prout à sacra Congregatione decimus fuisse referunt Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. n. 2. 58. & Stephan. Quarant. d. verbo residentia, vbi tan. resolut Episcopum posse dispensare si alterum duorum concurrat, vel vilitas in specie illius Ecclesie, de cuius fructibus lucrandis queritur, vel virginis necessitas ipsius Episcopi.

⁴ Cum text. hic in prædictis verbis absolute de Canonis loquuntur, intelligentus necessitate est non solum de Canonis Ecclesie Cathedralis, sed Ecclesiæ collegiarum cinitatis, vel Diœcesis, ut per Monet. d. q. 8. n. 6. vbi aduerit in ead. audientiam, inf. hoc tit. itemonem duntaxat habitum fuisse de Canonis Ecclesie Cathedralis, quia casus de illis Pontifici propositus fuit, & nullum quidem verbum ibi adest, ex quo colligi possit ceterarum collegiarum Canonicos non autem alios Clericos gaudent hoc præmio; ut absentes pro servitio Episcopi possint percipere fructus suorum beneficiorum, Monet. d. q. 8. n. 8. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. a. n. 61. nouissime Sançarel. var. refol. lib. 1. q. 3. n. 38; & idem non comprehenduntur mansionati, quos afflitos vocant, quia hi Canonicorum nomine non veniunt, Gonzal. d. gloss. 6. n. 261. & 263. Nicol. Garc. de benef. p. 3. o. 2. n. 370. cum seqq. nisi concurrat Episcopi dispensatio, & necessitas, vel

specialis, & enidens Ecclesiæ vtilitas, vt declarat idem Garc. cod. cap. 2. n. 369. & 372. vbi n. 277. & seqq. resolmit quod vbi portionarij essent de Capitulo (prout sunt in aliquibus Hispania Ecclesiis) in eis procederet text. in presenti, & in d. cap. ad audientiam, sicut in Canonice. Pariter id procedit etiam in Canonice habentibus præbendam doctoralem, & magistralam, Gonzal. d. gloss. 6. n. 57. Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 365. Monet. d. q. 8. n. 5. limitantes nisi sequatur magnum damnum Ecclesiæ.

Donec in servitio tuo fuerint.] Cum in his verbis text. generaliter loquatur, nec appareat cui loquatur, dicendum mihi videtur eius dispositionem habere locum in Prælati inferioribus respetu suorum subditorum, ut per Abb. hic n. 3. Nauar. conf. 1. sub hoc sit. Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 381. Idem in Legato quantum ad prouinciam suam, & in Archiepiscopis quoad Clericos sua Diœcesis, non autem suffraganeorum ita tenet Nicol. Garc. d. c. 2. n. 382. & Monet. d. c. 8. & n. 9. qui plures alias referunt.

Quod de communitatibus, &c.] Comprehenduntur præbenda illæ, quæ non sunt distinctæ, seu erant grossi illi fructus, qui loco præbendarum, vel erant ultra præbendas, distinctæ tamen à quotidiani distributionibus, tribuantur præsentibus, seu residentibus, non autem diuinis Officiis intercessentibus, ac quotidianum ministerium exhibentibus, ut aduerit Monet. d. q. 8. n. 8.

Nisi forte sint viciuia.] Quare, & quibus in locis distributiones quotidianæ, viciuia nuncupantur, ostendit Monet. d. q. 8. n. 12.

Que non confuerunt absentibus exhiberi.] Limita quando Canonici quando consistunt in solis distributionibus quotidianis, tunc enim Canonici in servitio Episcopi absentes eas lucrarent deducta tertia parte, quæ seruientibus accrescit, ne præmio iuris esset inutile, Nicol. Garc. d. o. 2. n. 113. & n. 115. 352. & 353. Monet. d. q. 8. n. 15.

Cetera, que hinc desiderari possunt innuenies ad cap. ad audientiam, inf. hoc tit.

S U M M A R I U M.

- 1 Prinandi est dignitate non resident, qui citatus non revertitur in termino sibi præfixo, & n. 2.
- 3 Clericus absens quando scitur vbi est, si potest commode acquiri, personaliter citari debet, quamvis sit extra prouinciam.
- 4 Beneficium vacat si habeatur pro derelicto.

CAP. Ex parte VIII.

Cælest. III.

Qui abest ab Ecclesia, pñt per decennium, est citandus ut veniat, & si vocatus non vult venire, deponendus est, & aliis pro illa dignitate eligendus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Bellam. Ioan. Andri. Imola. Anan. Holt. Henric. Anch. Butr. Panorm. Ioan. à Capistrano. Vini. in rationali libri terij iuris Pontific. pag. 34. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 368. remissione Ximen. in concord. p. 1. refutatur ab Anton. August. collect. 2. Decretal. lib. 3. tit. 3. cap. 3.

Verum in Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12. vers. preterea, de Canonis, & dignitatibus dilponitur, ut eis non licet ultra sex menses ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse, alioquin primo anno præmetur

LA BIBOSA
In Ius Can
T.O. 25
GVI
15

34 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

prætetur vniusquisque dimidia parte fructuum, secundo vero anno prætetur omnibus fructibus; crescente vero contumacia, prætetur canoniciatu; referunt Flamin. de resignat. lib. 1. q. 10. à n. 6. 2. Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 1. à man. 140. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarr. lib. 2. tit. 23. rubr. an Canonicis teneantur residere in suis Ecclesiis. 9. 8. Ego ipse de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 5. n. 146. qui quidem gradus à Concil. Trident. citato loco præscripti feruandi sunt antequam deueniant ad priuationem, alias esset nulla, vt censuit Rota in una Salamanca del Perro d' 15. Decemb. 1567. coram Illustri. Seraphino, & referto decimam ego ipse d. alleg. 5. n. 148. ac Piaſc. in praxi Episcopali, p. 2. c. 3. n. 9. vers. necessario, vbi etiam alſerit quod citari debet huiusmodi non residenz in persona ante priuationem, si sciatur unde moretus, & si non sciatur, citandus est per editum publicum tria citatione, nec sufficere vnam pro tribus, & alter factam priuationem esse omnino nullam. Si vero citatio personaliter fuerit executa, vnicam sufficere censuit Rot. apud Mantic. decif. 67. n. 5. vbi n. 6. subdit Concilium citato loco, non afficere Episcopos, qui possunt procedere ad priuationem ob non residentiam, tamen illa temporis interwalla non fuerint obſeruata.

3. *Quarens scribat eidem, &c.]* Cum priuari quis non debeat, nisi prius monitus ad residentiam, Card. Tusch. lit. R. concil. 2. 34. mm. 6. Clericus abſens, quando scitur vbi est, si potest commode requiri, personaliter citari debet, quavis sit extra prouinciam, vt per Bened. Capr. tom. 1. communium opinion. lib. 1. tit. 8. n. 7. pag. 180. Mantic. decif. 2. Nicol. Garc. d. c. 2. n. 156. & alios citatos ad cap. vlt. n. 2. inf. hoc tit. Cetera citationes per editum faciendas quando nescitur, vbi sit Clericus, dicam ad cap. ex rite 11. inf. hoc tit.

4. In gloss. Per decem annos, ibi, & ita videtur Ecclesiam habere pro develicto. Notatur ad hoc quod vacat beneficium si habetur pro derelicto, vt per Gonzal. ad reg. 4. Cancel. gloss. 1. 5. n. 64. Pauin. de offic. & potest. Capituli. Sede vacante. prel. 7. n. 22. vers. septima. si habetur pro derelicto, Flamin. Parif. de resignat. benef. lib. 1. q. 19. n. 21. quos referto ego ipse de offic. & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 57. n. 227.

S V M M A R I V M.

2. *Archiepiscopus, qui temeritate propria recessit ab Archiepiscopatu, nec iam ultra quadriennium exspectatus redierit, per literas etiam renocatus, illo est priuatus.*
2. *Episcopus non residiens, an & quando priueretur attento nouiori iure Concilij Trident. offenditur.*

C A P. Qualiter. IX.

Innoc. III.

1. *A Rchiepiscopis, qui temeritate propria recessit ab Archiepiscopatu, nec iam ultra quadriennium exspectatus redierit, per literas etiam renocatus, illo est priuatus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Henric. Anch. But. Panorm. Ioan. à Capistrano, Casal. in annot. Viulan. in rationali lib. 3. iuris Pontif. pag. 369. remissione Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. Ang. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 4. c. 1.*

Hodie vero nouiori iure Concilij Trident. præscriptus est modus procedendi contra Episcopum non

residentem, hic enim absque iusta causa à sua Ecclesia abſens, qui propriis sanctis immemor, terrena coeleſti bus, ac Diuinis humana præferens in diversis Curis vagatur, aut in negotiorum temporalium sollicitudine ouili derelicto, atque onium sibi commissarum cura neglecta se detinet occupatus, vltra mortalis peccati reatum, quem incurrit, pro rata temporis, quo abeft, fructus suos non facit, nec tuta conscientia illos retinere potest, sed tenet eos fabrica Ecclesie, vel pauperibus erogare, vt habetur in eod. Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 1. vers. si quis autem. Si tamen per sex menses continuo nullo legitimo impedimentoo, seu iustis, & rationabilibus causis cœſantibus, extra suam diœcesim morando abſuerit, ipso facto quarta parte fructuum illius anni priuatur, que pars per superiorem Ecclesie applicanda est fabrica, & pauperibus loci. Quod si per alios sex menses in absentia perlevarerit, aliam quartam eadem ratione amittit, applicandam per eundem eisdem. Postremo crescente contumacia inter tres menses Metropolitanus de absentia suffragani Romanum Ponitificem per literas, numerum certiores facere debet, alioquin elapsis praedictis tribus mensibus ipso facto ingressu Ecclesie priuatus est ipse Metropolitanus, vt habetur eodem Concil. Trid. sess. 6. de reform. c. 1. vers. si quis autem, que quidem decreta referto ego ipse de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 53. n. 2. 1.

S V M M A R I V M.

1. *Clerici Ecclesiæ, vel Præbendas sibi commissas sine iusta causa deferentes, postquam congruo tempore fuerint expectati, nisi redierint ad illas, possunt eis iusta priuari, dummodo non sint iusto impedimentoo detenti.*
2. *Redire tenentur omnes obtinentes Canonicationem, & præbendam in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata.*
3. *Sententia priuatoria post contumaciam sequi debet, vt clerici absentis, ac contumacis beneficium alteri conferti, sine ad ipsum eligi posset.*

C A P. Inter quatuor. X.

Clerici habentes Ecclesiæ, vel Præbendas, si sine iusta & necessaria causa sunt abſentes, & citati intra certum tempus præfixum non veniunt, eis iuste priuari possunt, dummodo non sint iusto impedimentoo detenti. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Henric. Anch. But. Panorm. Ioan. à Capistrano, Casal. in annot. Viulan. in rationali lib. 3. iuris Pontif. pag. 369. remissione Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. Ang. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 4. c. 2. pars huius Decretalis est sup. de maiestate, & obedientie. cap. inter quatuor, & de clericis peregr. cap. inter quatuor, & infra de religiosis dom. cap. inter quatuor.

Vel præbenda sibi concessas, &c.] Ergo omnes obtinentes Canonicatum, & præbendam in Ecclesia Cathedrali, seu Collegiata tenentur residere, vt per Camil. Borrel. in Summa omnium decisionum, fit. 10. n. 13. de quo latè Armend. in addit. ad recop. legum Nauarr. lib. 2. tit. 23. rubr. an Canonicis, vel alij habentes dignitatem teneantur residere in suis Ecclesiis, Sanctatæ var. resol. q. 4. à n. 19. Ego ipse de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 53. n. 107. cum seqq.

Possent eis iuste priuari.] Ergo sententia priuatoria post ipsam contumaciam sequi debet ad hoc, vt Cle-

rici

De Clericis non residentibus, Tit. IV. 35

sici absens ac contumacis beneficium alteri conferri, sine ad ipsum eligi possit, vt per Benedict. Capr. tom. 1. commun. opin. lib. 1. tit. 8. n. 10. p. 181.
4. Ad materiam huius text. faciunt posita ad cap. ex p. 8. sup. hoc eit.

S V M M A R I V M.

1. Clericus si nescitur ubi sit, tribus publicis editiis citabatur in Ecclesia sua, & si infra sex menses non revertatur, priuabitur Ecclesia.
2. Clericus in Ecclesia sua residentiam facere praefundens est.
3. Canonicus absens si personaliter citari non potest, debet in eius Ecclesia trina citationis editum publicari.
4. Episcopus an possit procedere ad priuationem ob non residentiam, tamen si temporum internulla non fuerint obseruata, ostenditur.

C A P. Ex tuæ. XI.

1. Clericus non residens si fraudulententer se absentat, vt non citetur, poterit ter publicis editiis citari in sua Ecclesia, & si non obedit, & intra sex menses non redit, debet primari Ecclesia secundum ius Canonici. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Imola. Anan. Hostiens. Henric. Anch. Panorm. Butr. Ioan. à Capistrano. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 36. Alagona in compendio iuris Canonici. pag. 369. remissiù Casal. in amot. & Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Anton. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 4. c. 3.

2. In Ecclesiis eorum, &c.] Notatur ad hoc quod Clericus in Ecclesia sua residentiam facere praefundens est, vt per Macard. de probat. concl. 1. 271. n. 1. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 1. 5. §. 2. n. 30.

3. Trina citationis editum, &c.] Notatur ad hoc quod si absens Canonicus personaliter citari non possit, quia ignorat ubi sit, vel longè absent, ita vt commode citatio non valeat ad illum peruenire, debet in eius Ecclesia trina citationis editum publicari, & post ultimum editum post sex menses expectari, alias pratio canonicius ob non residentiam his prætermis, vel illorum aliquo legitimè facta non est, vt censuit Rota apud Mantic. decis. 12. vbi cum quidam Andreas post ultimum editum propositum, nondum sex mensibus elapsis, fuerit precipiti fastigatione priuatus, decimus fuit huiusmodi citationem tanquam non legitimè factam minimè valere, quod quidem in eadem Rota pariter tantum fuit in aliis decisionibus relatis per Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 157. & 158. Quæ quidem trina monitio cum spatio sex mensium post ultimam requiritur, quando quis personaliter non potest citari, vñice autem sufficit si personaliter fuit exequuta, gloss. verbo canonibus, in cap. quoniam frequenter. §. porro, vt lite non contentata, Abb. hic mun. 1. & 13. Rota apud Mantic. decis. 6. 7. n. 5. & apud Nicol. Garc. citato loco.

§. Contra eos.

Contra Clericos non residentes, & fraudulententer se absentantes per suspensionem, & excommunicationem procedi potest, vt obedient. Quod si non obedient, Cardinalis Legatus eos amoneat ab administratione spiritualium, prouidendo Ecclesias de personis idoneis, non tamen in eos ferat sententiam de-

gradationis, vel si expediat, misericorditer possit agi cum illis. Colligunt Doctores in principia text. citata.

Advertit optimè Mantic. d. decis. 67. n. 6. hunc §. dum videtur exigere quod priusquam deueniatur ad priuationem, procedendum sit ad subtractionem frumenti, & excommunicationem, hoc in electione Episcopi relinquere, ita vt si absque eo procedat Episcopus, prope suprà ad priuationem, illa ritè facta censeatur; additum hoc modo dominos de Rota dixisse intelligentum etiam esse Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 12. ver. preterea, quemadmodum per Illustri. Sacra Congregationis interpres fuit declaratum, vt non afficiat Episcopos, qui possunt procedere ad priuationem ob non residentiam, tametsi illa temporum internulla non fuerint obseruata.

S V M M A R I V M.

1. Prinilegiatus ut absens in studio fructus prebenda recipiat, si se transferat in villam, vel castellum, ubi nullum est, vel minus competens studium, priuilegio non viritur.
2. Absens causa studij ut fructus suorum beneficiorum percipiat, debet studere in studio generali.
3. Licensia pro absentia causa studij est accipienda etiam a Prelato, cum quis ea de re indultum obtinat a sancta Sede Apostolica.

C A P. Tuæ fraternitatis. XII.

Q Vi causa studij de licentia superioris est absens, & percipit fructus sui beneficij, si se transferat ad villas, vel castella, in quibus vel non est, vel minus competens est studiorum exercitium, non potest percipere fructus, quia fraus nemini debet patrocinari. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Henric. Butr. Anch. Panorm. Ioan. à Capistrano. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 57. Alagona in compend. iur. Canon. pag. 369. remissiù Ximen. in concord. p. 2. refertur ab Anton. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 4. cap. 4.

Vel minus competens studiorum exercitium.] Notatur ad hoc quod ut absens causa studij fructus suorum beneficiorum in absentia percipiat, non sufficit vt illud studium, ad quod accedit, qualecumque sit, sed debet esse generale, vt per Rebuff. de priuilegiis schol. priu. 31. n. 8. Lal. Zech. de republ. Eccles. ast. tit. de clericis. p. 7. ver. 28. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo studi. §. 4. Perez l. 1. tit. 10. lib. 1. Ordin. Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 55. nouissime, me citato, Sanctarel. var. refol. lib. 1. q. 3. n. 3. Flores de Mena var. lib. 3. q. 24. n. 19. Monet de distribut. quotid. p. 2. q. 10. n. 17. vbi adverit non requiri, quod sit vñiversitas aliqua studiorum secum habens Rectorem, & cetera priuilegia, quæ vñiversitatibus studiorum iure competent, quale erit studium Patauij, Pisarum, & similia, sed sufficere generale, vt olim erat Romanum, quod etiam cum aliis nota Sanctarel. loco citato.

In gloss. Indultum, ibi, vel dic indultum à Papa. Ex 3. hac gloss. iuncta expositione Abb. & aliorum hic ad verbum, accepta licentia, colligi videtur licentiam pro absentia causa studiorum esse accipientiam etiam a Prelato, cum quis ea de re indultum obtinat a sancta Sede Apostolica, cui consonat declaratio illa fel. record. Pij Papæ I V. anno Domini 1564. edita, quæ decreuit dispensationes, & indulta de percipiendis fructibus

FRANCISCO
de BARRIOSA
In Ius Can
T O . 2 . 5
GVI

36 Collectanea Doct. in lib. III Decretal.

fructibus praebendarum, & beneficiorum in absentia causa studij, qua a sacra Penitentiaria, vel Sede Apostolica concedi, & emanate contigerit, nequaque huic modi absentibus suffragari, nisi singulorum Ordinariorum locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, confessus gratis praestans ad id accedit, referunt Monet. d. q. 10. n. 9. Nicol. Garc. d. c. 2. n. 76. & 77. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 6. m. 25. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 7. c. 4. q. 3. vers. extat Py. IV. me citato Sanctarel. d. q. 3. n. 22.

S V M M A R I V M.

1. *Intrans in Ecclesia residere proseruitis Ecclesia licet se absenterat.*
2. *Distributiones quotidianas percipere debet, qui in sua Ecclesia ruetur.*
3. *Distributiones quotidianas lucratur Clerici Ecclesia Cathedralis, vel Collegiate proper evidenter Ecclesia utilitatem non residentes.*

C A P. Ex parte. XIII.

Honor. IV.

Intrans residere in sua Ecclesia, & postea sine fratre absentans ad defendenda, vel prosequenda illius iura, non dicitur perirens, sed debet certi residenz. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Bellam. Ioan. Andr. Imola. Anan. Hostiens. Henric. Anch. Bur. Panorm. Ioan. à Capistrano, Vinian. in ratione lib. 3. iuris Pontific. pag. 38. Alagonia in compend. iur. Canon. pag. 370. remissiuè Ximen. in concord. p. 1. & 2.

Probat hic text. Præpositum, qui iuramentum præstiterat de perpetua residentia, perirem non incertare si ex postfacto abfuit in Ecclesia utilitatem, quia satisfacit per factam residentiam pro iuramento, eni similis in cap. ad audiendum 15. hoc tit. quæ quidem solutio videtur esse contra text. in cap. ad nostram, de iure, vbi iuramentum, quo mutuarius solvere promisit mutuanti pecuniam absque grauamine, vel molestia, non adimpleri per legitimam compensationem, quæ est facta solutio. Sunt qui dicant quid vbi obseruatio iuramenti in casu facto non tendit in lassionem aliquam illius, cui iuratum fuit, tunc in illo verificatur, & legitimè adimpletur: vnde cum facta illa residentia, quæ præstatur ab eo, qui in utilitatem Ecclesie abest, nullam continet lassionem, imò utilitatem eiusdem Ecclesie, cui residentia perpetua iurata fuit, merito iuramentum de perpetua residentia in casu illo fieri verificatur, & adimpletur, ita in effectu Abb. & Felin. man. 1. vers. quarto, in d. cap. ad nostram. Sed non placet primò, quia circa obligationem non attendunt magna, vel modica lesio, cui iuratum est, sed solum utrum id, quod iuramento deductum est illicitum, vel illicitum sit, & ita utrum debitum, vel indebitum materiam contineat in sua obseruancia. Secundo, quia in specie d. cap. ad nostram modica, vel exigua lesio infertur Petro creditori, si cogatur prius computare fructus in fortem, neque magna veritate vilitas in eo quid iurantes cogantur prius pecuniam mutuatam solvere ante huiusmodi computationem, & tamen text. inquit iuramentum omnino adimplendum, naturalemque pecuniae solutionem faciendum esse ante villam compensationem, non ergo stat in eo soluto difficultatis. Secundo loco Imol. in dict. cap. ad nostram, arbitratur

iuramentum de perpetua residentia præstitum fuisse in forma iuris, quo præceptum de residendo, hoc, vel illo modo, tempore, & loco inductum est, atque ideo àime illam capit interpretationem quid abfens dici non debet, sed præfens, qui vt sive Ecclesia iura fideliter teneretur se absentant. Verum graniter obstat text. in d. cap. ad nostram, in quo similiter iuramentum fuit præstitum in materia iuris, nempe de nullo inferendo grauamine creditori super pignore ante pecuniae solutionem, & tamen non sufficit facta solutio, que in compensatione reperitur, sed naturalis pecuniae numerario necessaria est.

Idcirco dicendum videtur text. in presenti, & in d. cap. ad audiendum, concludere ex rei natura non esse ad hoc ut beneficiarij licetè possint suorum beneficiorum fructus percipere si actualiter non resident, & absentes sint, quamvis ob propriam ægritudinem, vel Ecclesie utilitatem, vel Episcopi seruatum, quasi non sequuta causa ob quam fructus conceduntur, vt videatur licet ex res. initis per Calderin. in cap. 1. de celeb. Miss. Angel. in sum. verbo Clericus 7. num. 7. Rebus. in præstit. de disf. de nou. resd. n. 9. & videtur de mente Concil. Trid. sess. 23. de reform. cap. 1. vers. si quis. Vide iuramentum illud de residendo ex rei natura non adimpliebatur per aliquam factam residentiam ex illis tribus, sed postea iustis de causis de novo statutum fuit in his iuribus, vt abentes ob aliquam ex illis tribus residere consenserint, & omnino à peririo liberentur, vnde non licet in materia exorbitanti ab his iuribus ad speciem d. cap. ad nostram arguere, in qua nihil immutatum reperitur, arg. l. præcipimus 32. in fin. C. de appellat.

[Prepositure tua iura, &c.] Notatur ad hoc quid illi, qui sine fine fraude prosequitur, seu vocat iura Ecclesie sua, cui adscriptum est, percipere debet, quotidianas distributiones, vt per Monet. de distribut. quotid. p. 2. q. 11. n. 40. Conat. lib. 3. var. c. 12. n. 8. vers. decimo, Rot. in Salmantina censuram 28. Novenbris 1594. coram Illustriss. Card. Seraphino, in impressa decis. 1098. num. 5. item in Asten. fructuum 15. Maij 1613. coram illustriss. Manzanedo, impress. post tract. Monete de distribut. quotid. & in Caleguritana fructuum, & distributionum 26. Martij 1614. coram D. Vbaldo, quas resero ego ipse de offic. & potestate Episcopi, p. 3. alleg. 5. n. 17.

[Cum ex hoc censeri debetas residenz.] Et ideo Clericus 3. Ecclesie Cathedralis, vel Collegiatæ, qui abest propter evidenter Ecclesie utilitatem tanquam residenz, & interessens diuinis Officiis habetur ad lucrandas quotidianas distributiones, præcipue stante confutidine quid Canonicus missos à Capitulo pro aliquo servitio ipsius Ecclesie, seu Capitulo percipiat omnes fructus, & quotidianas distributiones, vt per Duen. reg. 206. limit. 6. Conat. d. num. 7. vers. octauio. Nauar. cons. 10. c. 2. n. 4. sub hoc r. Seraph. Rota decis. 1239. & in sacra Congreg. ita sapienter referunt Armand. in addit. ad recop. legum Nauar. lib. 2. tit. 23. de residentia, rubr. ac Canonici, vel alij habentes dignitatem teneantur residere in suis Ecclesiis. num. 73. & 95. Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. num. 36. 2. & bis fuisse in Rota solutum attestatur Alois. Ricc. in praxi fori Eccles. f. 1. decis. 498. in 1. edit. & resol. 389. num. 1. in 2. edit. & abfletute, ac generaliter loquendo, hoc esse verum assertur Monet. d. quæst. 11. num. 3. vbi num. 3. declarat procedere in iis dumtaxat, qui ob propria Ecclesie, cui adscripti sunt, non autem alterius, aut etiam sue ciuitatis, vel uniuersitatis utilitatem adiungit, & num. 32. dummodo haec vilitas evidens sit, & num. 34. modò ille, qui abest propter Ecclesie utilitatem, solvere diuinis interesse, & num. 35. nisi ille qui profequitur Ecclesie

De Clericis non residentibus, Tit. IV. 37

Ecclesia utilitatem ad id habeat congruum salarium ab ipsa Ecclesia; inde inferens a n. 42, ad syndicatum Capitularem, ac illum, qui iussu Capituli occupatur in redditibus Capitularibus cuiuslibet de Capitulo seu Collegio assignandis, tum etiam ad illos, qui deputantur ad Capitulo deputari pro consensu, aut consilio probando Episcopo in omnibus illis casibus, in quibus Episcopus de iure communii antiquo, aut novo Concilij Trident. aut de consuetudine legitime prescripta tenetur adhibere consilium, aut consenum Episcopi, ac pluribus aliis casibus enumeratis per me de officio, & potestate Episcopi, p. 5, alleg. 5, n. 126, cum seqq. Multa alia ad hanc materiam pertinencia pro conciliatione text. in c. cum non debeat, de elect. in 6. & c. enico, §. quia vero hoc tunc codem lib. Vide Azor. institut. moral. p. 2. lib. 7. c. 7. q. 14. Nicol. Garc. dictio c. 2. n. 360. iusq. n. 362. latissime Monet. d. q. 11. a. n. 11. utque ad num. 31.

S V M M A R I V M.

- 1 Familiares Papae percipiunt fructus sue præbenda in absentia, & n. 2.
- 2 Papa à residentia in beneficiis curam animarum habentibus sine insta, & debita causa nullum potest relaxare.
- 4 Distributions quotidianas non percipiunt absentes in servitio Papae sine speciali priuilegio.

C A P. Cùm dilectus. X I V.

Familiares Papæ in absentia percipiunt fructus sue præbenda, quia pro præsentibus habentur, non obstante constitutione contraria. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Colleg. Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Imola. Anania. Hostien. Anchar. Henric. Buff. Panorm. Ioan. à Capistrano. Viuian. in ration. lib. 3. iniris Pontif. pag. 38. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 370. remissiue Ximen. in concord. p. 1. &c.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. defumunt Boer. decisi. 1. Cassan. in catalogo glorie mundi, p. 6. confid. 35. Bened. Capratorum. i. communium opinionib. i. tit. 8. n. 1. pag. 181. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 1. c. 4. quest. 3. vers. quinta causa. Selm. Rebuff. Hoied. Nauarr. Salzed. & alij, quos refert Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. à num. 383. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 30. tract. 3. num. 54. vers. sexta. Monet. de distributione quotid. part. 2. quest. 9. n. 9. cum seqq. vbi num. 12. quod dicentes esse in servitio Papæ ad effectum lucrandi fructus beneficij, & Præbenda Capellani Papæ, & similes, quique in Curia morantur de illius præcepto, licet Scriptores sint, secus verò si voluntate propria. Circa tamen Cantores Capella Pontificia quod sint veri familiares Papæ, iuxta constitutionem Sixti V. editam anno 1586. §. 3. quia habent in novo Bullario, tom. 2. pag. 540. ac proinde illis alio in dicta Capella inferuentibus debere fructus iurorum Canoniciatum, & Præbendarum in absentia, fuit latè resolutum in Barbafren. Canoniciatum 26. Iunij 1626. coram R.P.D. Duran. vbi fuit responsum non obstante, quod huiusmodi cantores recipiant salarium, quia hoc non concludit verum servitium, & obsequium Papæ, cum eam alij familiares Pontificis, vt sunt cubicularij, illud recipiant, & nihilominus fructus in absentia lucrantur; item non obstante quod sic Protonotarij non participantes, & alij innumeris habentes officia in Romana Curia, in quorum ेrektione disponuntur, ut ha-

Barbos. Collect. Tom. I I.

beantur pro veris familiaribus, possent prætendere exemptionem à residentia ad effectum lucrandi fructus vigore huius text. quia ille præter familiaritatem requiri obsequium circa prætentiam Principis, ibi, in nostro servitio commorantes, & ibi, qui circa nos se obsequiales exhibent, quod in illis non concurrit; item non obstante quod in hoc text. requiratur, ut familiares Papæ ad effectum lucrandi fructus debeat inserire vniuersitate Ecclesie, ibi, se obsequiales exhibent vniuersis, &c. quia existentes in servitio Papæ dicuntur vniuersali Ecclesie inserire. Panorm. hic num. 2. nor. 2. denum non obstante quod dispositio huius text. videatur correcta per S. Concil. Trident. sess. 24. de reformat. c. 12. quia contrarium est verius, vt in pnncto Nauar. confid. 1. & 2. de clericis non resident. Nicol. Garc. vbi supr. 346. & ita censuit S. Congregatio, & fuit in ea sapienter resolutum.

Prebende sue, &c.] Procedit igitur in Canonicis, & aliis beneficiariis simplicibus, non autem in Episcopis, Parochis, & aliis Beneficiariis curam animarum habentibus, quia iure divino, & naturali adesse debent in suis Ecclesiis, quod sine insta, & debita causa Papa relaxare non potest, vt adhucit Azor. d. vers. quinta causa, & quest. 5. resolutum nullum Episcopum lege residenti Summi Pontificis consensu solvi, etiam si sit Romæ Camerarius, Summus Penitentiarius, vel Auditor Rota, vel à Secretis, aut Confessionibus Papæ, aut Cantor in Capella Pontificia, cum alij sat is donec ad hanc munera, & officia obeunda: si autem desint, quia his munieribus parés esse possint, licet Papa Episcopum hisce officiis preficit facultate concessa, vt à suis Ecclesiis absint. Alia vero non contremenda contura Episcopos in Curia Principum commorantes, ibique Regij Presidis, Consiliarij, ac Proregis officio fungentes, dixi de officio, & potestate Episcopi, part. 3. alleg. 5. num. 27. cum seqq.

In gloss. *Fructus*, ibi, *minus quid virtualia*, &c. Notatur ad hoc, quod absentes in servitio Papæ non percipiunt sine speciali priuilegio quotidianas distributions, vt per Abb. hic n. 5. Sclu. de benef. part. 4. quest. 6. num. 36. Nicol. Garc. d. cap. 1. n. 385. Monet. d. part. 2. quest. 9. num. 13. & fuit resolutum in dicta Barbafren. Canoniciatum.

S V M M A R I V M.

- 1 Canonici duo absentes cum Episcopo in eius servitio, fructus præbendarum suarum percipiunt in absentia, constitutione Ecclesie non obstante.
- 2 Distributions quotidianas, & fructus debet Clericus percipere durante infirmitate, si solitus erat residere.
- 3 Statutum continens id, quod ius commune recipit interpretationem à iure communii.
- 4 Episcopus in sui servitio potest habere duos Canonicos Ecclesie sue, qui fructus præbendarum in absentia percipiunt: an autem debeat esse duos, aut plures, & n. 5.
- 5 Seruire Episcopo & Ecclesie sunt diversa.
- 7 Salarium famulo agro an debeatur, remissiue.

C A P. Ad audientiam. X V.

Canonici duo, qui sunt in servitio Episcopi, possunt accipere fructus Præbenda, non obstante constitutione & iuramento, quia qui sunt pro servitio

D Episcopi

38 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

Episcopi, vel Ecclesiae absentes, dicuntur esse praesentes. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Henric. Anch. Butr. Panorm. Ioan. a Capistrano. Vinian. in ratione libri tertij iuris Pontif. pag. 39. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 370. remissione Ximen. in concord. p. 1. & 2.

Vide dicta ad cap. de cetero & sub hoc tit.

Quos infirmias excusaret.] Aduerte quod infirmitate durante debet Clericos percipere fructus, & distributiones quotidianas, si solitus erat residere, & in loco sit residentie, quamvis ex propria culpa in mortuum inciderit, de quo vide Conat. lib. 3. variar. o. 13. num. 8. Colm. in pragmat. sancti. part. 2. num. 1. 37. Gutier. canon. lib. 1. c. 1. num. 1. 38. cum seqq. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 7. cap. 7. quest. 11. Cald. Pereira de renovat. emphyt. quest. 5. num. 2. 3. ad finem, & de porestate nomin. v. 1. m. 39. & quest. forens. lib. 1. quest. 3. num. 1. 1. Fufc. de visitat. lib. 1. c. 20. n. 16. Spin. in speculo testament. gloss. 9. princip. num. 30. Nicol. Garc. de benefic. part. 3. c. 2. n. 36. latè Monet. de distribut. quotid. part. 2. q. 6. & Sanctarel. variar. resol. lib. 1. q. 8. à princip. vbi num. 1. q. 4. me citato. refoluit Clericum lucrari distributiones, si absit à choro, quia medicinam sumit, vel sanguine minitur, vel quia sanitatis causa ad balnea, vel ad alium locum iret.

3. Dicernimus, &c.] Notatur ad hoc, quod statutum continens idem, quod ius commune, recipit declarationem ab eodem iure, vt per Ial. in l. fin. C. de iure emphyt. num. 1. & repet. l. omnes populi, num. 60. ff. do instit. Menoch. confil. 1. 3. man. 29. cum seqq. Valaf. confil. 76. num. 17. Et notatur etiam ad hoc quod statutum loquens in cau. vero, extenditur ad caufum fictum, vt per Malaard. de probat. conclus. 1. 14. 1. num. 8. Cald. Pereira de nominar. emphyt. quest. 13. num. 1. 0. Garc. Gitonda de privilegiis, seu exempt. explicatione, num. 8. 2.

4. Vi duo ex Canoniceis, &c.] Ergo potest Episcopus in sui servitio habere duos Canonicos Ecclesiae sue, qui fructus præbendariorum in absentia percipient, vt docent Stephan. Cratian. discept. forens. cap. 1. 66. n. 204. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 7. c. 4. quest. 3. vers. sexta causa, Valer. Reginald. in praxi fori parvient. lib. 3. tract. 3. num. 5. 2. vers. 4. Cened. præf. lib. 1. quest. 1. n. 35. Ego ipse de officio, & potestate Episci. p. 3. allegat. 53. num. 1. 44. me citato Sanctarel. variar. resol. lib. 1. q. 3. num. 34. vbi ampliat quamvis in Ecclesia efficit constitutio iurata, & auctoritate Sedis Apostolicae confirmata, vt qui in ea non resideret, fructibus beneficiorum, & Præbendariorum præmunitur, & num. 37. resoluit etiam post Concil. Trident. posse Episcopum habere duos Canonicos in sui obsequium, & post alias citat Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. num. 2. 55.

5. Aduertit Moneta de distribut. quorid. part. 2. quest. 8. num. 7. in hoc text. expresse loquente de Ecclesia Cathedrali referri, duos tantum Canonicos in servitio Episcopi comorantes percipere posse fructus Præbendariorum suorum, cum text. in cap. de cetero, sup. hoc titul. absolvit de Canoniceis loquatur, nec ad certum aliquem numerum se refringat, quia text. ille de Ecclesiis loquitur Collegiatis, ex quibus plures duobus Canoniceis afflumere poterit Episcopi pro servitio suo, cum ibi ministrorum copia non sit ita necessaria sicut in Cathedrali, que ob sui dignitatem debet habere maiorem copiam ministrorum, at vero text. in præf. loquens de Ecclesia Cathedrali ad duos le Canonicos adstrinxit, & ex eo quod concedit de duobus, intelligitur prohibere de pluribus propter eius prærogativum, que ob sui dignitatem maiorem etiam habere debet co-

piam ministrorum. Vide Sanctarel. d. quest. 3. num. 3. 4. & 35.

Qui tecum pro tuo, & ipsius Ecclesia seruitio, &c.] Ergo qui est in servitio Episcopi, censetur etiam Ecclesia inservire, Episcopus enim in Ecclesia est, & Ecclesia in Episcopo, c. scire debes 7. q. 1. Verum contrarium potius ex hoc text. deprehenditur, quod nimis seruitum Episcopi, & Ecclesia hoc in causa dinersa sint, cum inter utrumque ponatur copula, & que regulariter habet copulare diuersa, iuxta per me dicta de dictiobus & claus. dicit. 9. 3. n. 2. Vel certè colligitur quod iuxta causam hic propositam, utrumque copulatio requiritur, nimis quod duo Canonici Ecclesiae Cathedralis simili sint in servitio Episcopi, & eius Ecclesiae absentes, vt haberi debeat pro praesentibus, vbi in ea Ecclesia extet constitutio etiam instrumento vallata, & auctoritate Sedis Apostolicae confirmata, vt Canonici, qui in Ecclesia non resident, prouentur fructibus suarum præbendariorum, præterquam quod esse praesentes, & interentes diversa sunt, vt colligitur ex cap. vni. hoc tit. lib. 6. & ibi adhuc Gemin. Franch. & ceteri scribentes, & ideo sic hunc text. interpretatur Monet. d. g. 8. n. 2. 3. vbi n. 1. 4. in contrarium adductis responder. Quando vero absenti pro alia Ecclesia debeantur distributiones quotidianæ, Vide Mar. Antonin. variar. resol. lib. 1. resol. 107.

In gloss. *Infirmitas, 2. ibi, & famuli agri, quos curamus, nobis inservire intelliguntur.* Ergo eis salarium debetur, quo tamen an verum sit, vide Conat. lib. 1. var. c. 1. 3. num. 8. Syluan. conf. 28. n. 2. & 23. Ant. Gom. tom. 2. variar. c. 3. num. 2. Gregor. l. 7. verbo el. senor. tit. 2. part. 5. Vinian. tom. 1. commun. opinione, lib. 4. tit. 43. num. 8. cum seq. pag. 6. 59. Antiles ad cap. 1. *Prætoriam, fol. 5. n. 20.* Escob. de ratiocin. c. 2. 7. n. 19. Surd. de alienis, tit. 4. 6. 23. & 35. Flores de Mena variar. lib. 1. q. 7. §. 2. n. 17. Cald. Pereira quest. forens. lib. 1. q. 3. num. 3. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 2. q. 5. & 6. Monet. d. p. 2. q. 6. num. 4.

In gloss. *Integre, ibi, non tamen percipiunt victualia, 8 &c.* Vide Monet. d. p. 2. q. 8. num. 12. vbi num. 1. 3. aduertit verbum hoc integrum, referri solum ad ipsos fructus Præbendariorum, vt nimis eos sine illa diminutione percipient: vel, integrum, intelligendum erit vt includantur etiam Præbenda indistinctæ, vel fructus illi grossi loco Præbendarum succedentes in aliquibus Ecclesiis.

S V M M A R I V M.

1. Ecclesia si patitur ministrorum defecitionem, priuilegia super absentia per subtraccionem prouentuum redire coguntur.
2. Concil. Trident. less. 2. 3. de reform. c. 3. concordatur cum alio less. 2. 1. de reform. c. 3.
4. Licentia ad percipiendos fructus beneficiorum in absentia non expirat mortuo concedente.
5. Assisi qui dicantur ostenditur.

C A P. CUM ad hoc. XVI.

Gregor. IX.

Absentes privilegiati à Papa, vel Episcopo si tot sint, vt Ecclesia patiatur ministrorum defecitionem, Episcopus renocare debet Canonicos & Beneficiarios privilegiis non obstantibus, & si non venerint de ipsorum Præbendis, faciet Ecclesia deservire, & si quid superest de redditibus, converget in utilitatem Ecclesiæ.

De Clericis non residentibus, Tit. IV. 39

Ecclesia. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Colle^{ct.} Zabar. Bellam. Ioan. And. Imol. Anania, Hostiens. Anch. Henric. Panorm. Butr. Viuian. in ratione lib. 3. iuris Pontificij pag. 39. Alagon. in compend. iuris Canon. pag. 371. remissiū Ximen. in concord. p. 1.

² Resuēs ad residentiam, &c.] Quomodo autem attento iure noniori Concilij Tridentini procedendum sit contra dignitates, & Canonicos non residentes visque ad beneficiorum priuationem, dixi ad cap. ex parte 8. sup. hoc tit.

³ In utilitatem eiusdem. &c.] In idem esse videtur Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 3. dum decideret videtur portionem distributionum iis continentem, qui non inversi, si interessent, applicari debere fabrica Ecclesia quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarij, quæ quidem decisio repugnari videatur alieri, sess. 21. de reformat. cap. 3. vbi statuit quotidianas distributiones dividendas esse inter obtinentes dignitates, & ceteros diuinis interessentes; pro quorum iuriū conciliione elaborant Doctores, & præcipue Namur. miscell. 59. de oratione n. 9. Monet. de distribut. quotid. par. 3. quest. 6. num. 29. Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 15. num. 25. Azor. inst. moral. part. 2. lib. 7. cap. 7. quest. 8. Campanil. in diuersorio iuris Canon. rubric. 7. cap. 6. n. 15. vers. consueta. Sed inter alias conciliations illa prior est, quod felicit Trident. sess. 22. c. 3. loquatur in dignitatibus, à quibus Ordinarius tertiam partem frumentum in distributiones quotidianas convertendos separare potest, & dato quod distributiones quotidianas non sint tenues, & inodiosum obtainentium dignitates, & negligenter residere, & quando illa tercia pars ita subtracta per non seruientes admittitur, locis suis est applicanda: at verò c. 3. sess. 21. loquitur solùm quando distributiones ita sunt tenues, ut negligantur, & hoc casu tercia frumentum pars ita separata, & in distributiones ab Ordinario conversa, si per non seruientes amittatur, proportionabiliter seruientibus accedit, quod in Sacra Congregatione decisum fuisse refertur Rota in Asturicen. residentie 6. Junij 1616. coram Reuerendiss. Coccine Rote Décano, qui est impressa in fine tract. de distrib. quotid. Monere. Nicol. Garc. de benef. p. 3. c. 2. n. 465.

⁴ In gloss. Et prædecessorum ibi, unde statim expirauit. Imo contra hanc gloss. verius est licentiam mortuo concedente non expitare, ut resoluunt per me citati ad c. relationem 4. sup. hoc tit.

⁵ In gloss. Afflos. Qui sint, vide Sela. de benef. p. 1. q. 2. n. 47. Petri. Gregor. syntagma iuris lib. 1. s. 6. 23. ex n. 11. Anton. Fabric. in praxi & theoria benefic. tit. de reliquis stipendijs Ecclesiasticis ex n. 12. Sebalt. Cazar. in relect. de Ecclesiast. hierarchia. p. 3. dist. 12. §. vls. n. 21. Azor. inst. moral. p. 2. lib. 3. c. 9. q. 1. vbi ultra dicta in hac glossa afferit. Afflos esse illos beneficiarios, qui in Hispania dicuntur portionarij, qui præter Canonicos portiones habent in Ecclesiast. Cathedralibus, & Collegiatis, Vincent. Filliuc. tom. 3. vralt. 4. c. 1. m. 17. & ita dici eo quod semper debeant esse afflidi in Ecclesia per hunc text. refert Massob. in praxi habendi concursum pra. ludi. 21. n. 6. secundum Romanam impress.

In ead. glos. ibi, Nec vocantur ad omnes trattatus cum Canonicis. Notatur ad hoc quod beneficiari non sunt admittendi ad communis trattatus cum Canonicis, vt per Butr. n. 8. Abb. num. 9. Cels. de Graff. decis. 4. de his, que sunt à maiori parte Cap. Caputaq. decis. 8. 4. num. 2. p. 1. & fuit dictum in Valentina emolumentorum 2. O. Fabris 1587. coram Bubalo, & in Romana concordia Aprilis 1609. coram Card. Caualerio, inter eius impressas, decis. 5. 7. ex n. 1.

Barbol. Collect. Tom. II.

S V M M A R I V M.

- 1 Clericus non residentis si monitus non redeat, nec in istam excusationem alleget, priuatur beneficio.
- 2 Clericus non residentis ante omnia monendum est personaliter ad residentiam ut verè constet de delicto, & pateat nullam ei competere excusationem.
- 3 Clericus si efficiatur miles beneficio suo renuntiarat videtur.

C A P. Clericos. XVII. & vlt.

B Eneficia qui habent residentiam requirentia, ab Episcopo possunt priuari, si absque ipsis licentia transiunt morandi causa in aliam diocesum, & moniti non redierint, nec ostendant rationabilem excusationem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Bellam. Ioan. Andr. Anan. Imol. Host: Henric. Ascharan. Butr. Panorm. Viu. in rationali lib. 3. iuris Pontif. pag. 40. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 371. remissiū Calal. in annos. Ximen. in concord. p. 2.

¹ Si moniti non redierint.] Ergo non residentis in beneficio ante omnia monendum est personaliter ad residentiam, ut ita verè constet de delicto, & pateat nullam ei competere excusationem, ut tenent Doctores citati ad cap. ex parte 8. n. 3. sup. hoc tit. quibus addit. Azor. inst. moral. p. 2. l. 7. c. 6. q. 4. vers. quare probabilius in fine Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo priuationis. §. 3. Si autem absens Canonicus ignoretur ubi sit, quomodo citari debeat per edictum ad cap. ex tua 11. supra hoc tit. n. 2.

In gloss. Redierint, ibi, vel factus est miles. Notatur ad hoc quod si Clericus efficiatur miles, beneficio suo renuntiarat videtur, ut per Clar. s. fin. quest. 7. 3. n. 6. Flamin. de resignat. lib. 1. q. 1. n. 22. & de confident. benefic. 9. 9. n. 2. 5. Farin. fragment. crimin. p. 1. lit. C. n. 18. 3. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 1. 4. n. 3. Azor. inst. moral. p. 2. lib. 7. c. 15. in princip. refero ego ipse de offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 57. n. 2. 16.

In gloss. Excusationem, vlt. de causis excusantibus residentia, & præcipue de enumeratis in hac glossa, dixi ad c. relationem 4. in fin. sup. hoc tit.

De Præbendis, & Dignitatibus.

T I T. V.

S V M M A R I V M.

- 1 Doctores referuntur super hanc rubr. scribentes.
- 2 Præbendarum materia ubi tractetur, ostenditur.
- 3 Præbenda reperiatur in genere neutro pro stipendiis, que prestabantur militibus in prædium destinatis.
- 4 Præbenda in hoc tit. generi feminino accipitur pro stipendiis, que clericis praestantur pro diuino ministerio.
- 5 Præbenda vnde dicatur, ostenditur.
- 6 Præbenda prout est genus sumitur pro omni beneficio.
- 7 Præbenda in specie sumpta accipitur pro Præbenda Cathedralis, vel Collegiate Ecclesie.
- 8 Præbenda alia est Ecclesiastica, alia temporalis.

D 2 9 Pra